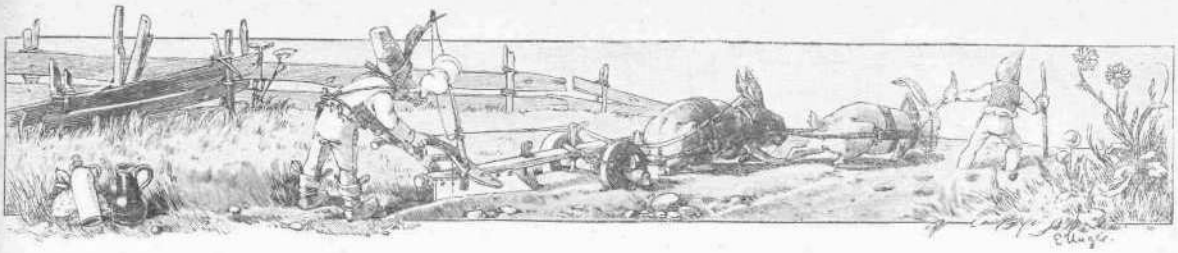

Ο ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΖΩΑ

Καὶ τεῖσαι, ἄνθρωπε μωρέ, ποῦ φλυαρεῖς ἐμπρός μου,
ἂν μὲ τὰ ζῷα τὰ λοιπὰ παραβληθῇς τοῦ κόσμου;

Ἔχεις τὴν χαίτη λιονταριοῦ καὶ τὸ κεντρὶ τῆς σφήκας,
ἔχεις πτερὰ τοῦ παγωνιοῦ καὶ τοῦ στρουθοκαμήλου,
ἢ τοῦ προβάτου τὸ μαλλί, τὸ γάλα τῆς κατσίκας,
τὰ δόντια τοῦ ἐλέφαντος, τὸ στόμα κροκοδείλου;

Ἔχεις τὸ χιλιμίντρισμα ἐκεῖνο τῆς φοράδας,
ἔχεις λαγοῦ περπατησιὰ καὶ κάβουρα ποδάρια,
ἢ τοῦ ξιφία τὴν οὐρά, ἢ κἂν τῆς σουσουράδας,
ἢ κἂν τῆς πίνας τὸ φαγὶ καὶ τὰ μαργαριτάρια;

Ἔχεις αὐτιὰ τοῦ γαϊδουριοῦ, τῆς κουκουβάγιας μάτι,
ἢ τῆς χελώνας τὸ καυκὶ καὶ τζίτζικα λαρύγγι,
κι' ὁπόταν θέλῃς εἰμπορεῖς, βρὲ ἄνθρωπε σακάτη,
νὰ βγάλῃς ἀπὸ μέσα σου ἱπποποτάμου ξύγκι;

Μπορεῖς νὰ πέσῃς στὸ νερὸ ἀπὸ' ψηλὰ σὰν γλάρος,
καὶ τὸ μακρὺ τὸ ῥάμφος σου μαρίδες νὰ ῥουφήσῃ;
Μπορεῖς καὶ σὺ ν' ἁλατισθῇς καθὼς ὁ μπακαλιάρος
κι' ἀπὸ τ'ἁλάτι τὸ πολὺ νὰ γίνῃς στοκοφίσι;

Μπορεῖς σκουλῆκι ἐνταύτῳ καὶ πεταλοῦδα νᾶσαι
κι' ἀπὸ τὸ σάλιο σου νὰ 'βγῇ μεταξωτὴ λουρίδα,
ἢ, ὅπερ σπουδαιότερον, 'μπορεῖς ν' ἀποκοιμᾶσαι
μ' ἕνα ποδάρι κρεμαστὸς καθὼς τὴν νυκτερίδα;

Μπορεῖς νὰ ζῇς χωρὶς βρακιά, παπούτσια καὶ φωκόλα,
ἢ τρία κἂν πηδήματα νὰ κάνῃς σὰν ζαρκάδι;
Μπορεῖ ἀπὸ τὰ σπλάγχνα σου νὰ ἔβγῃ καμμιὰ κόλλα,
χαβιάρι, αὐγοτάραχο, ἢ τῆς μουρούνας λάδι;

Μπορεῖ ἀπὸ τὸ δέρμα σου νὰ 'δοῦμε μιὰ διφθέρα,
σαμούρια, γούναις στρώματα, παπλώματα, κιποταις;
Μπορεῖς καθὼς τὸν κόκορα μονάχα σὲ μιὰ μέρα
νὰ χωρατεύῃς μ' ἑκατὸ τριάντα πέντε κόταις;

Μπορεῖς καὶ σὺ νὰ χώνεσαι στῆς τρύπαις σὰν ποντίκι,
ἢ νὰ πετᾷς σὰν κότσυφας, σὰν σπῖνος, σὰν ὀρτύκι;
Μπορεῖς ποτὲ τὰ ὅσα τρῷς, βρὲ ἄνθρωπε τεμπέλη,
νὰ τὰ μασσᾷς σὰν μέλισσα καὶ νὰ τὰ βγάζῃς μέλι;

Οὔ! νὰ χαθῇς, κηφηναριό .. στῶν μελισσῶν τὸ σμῆνος
ἐσὺ ζηλεύεις μοναχὰ τὴν θέσιν τοῦ κηφῆνος,
καὶ θέλεις πάντα χάρισμα νὰ τρώγῃς στὴν κυψέλην,
ὁπόταν εἶσαι μάλιστα γιγαντομάχος Ἕλλην!

Ὅ,τι μικρὸν καὶ ἀφανὲς ἡ πτέρνα σου πατεῖ
γελᾷ μὲ τὰ καμώματα τῆς λογικῆς ἀγέλης,
κ' ἂν πῇς κ' εἰς ἕνα μύρμηκα 'στὸν κόσμον τί ζητεῖ,
θὰ σ' ἀπαντήσῃ αὐθαδῶς: «ἀμμὲ καὶ σὺ τί θέλεις;»

Ἕνα κουνοῦπι ζωηρὸ ἐκάθισε μιὰ 'μέρα
σ' ἑνὸς βωδιοῦ τὸ κέρατο κι' ἐσφύριζ' ἐκεῖ πέρα,
κι' εἶπε τὸ βῶδι μὲ ψυχρὸν Ἐγγλέζου χαρακτῆρα:
«καὶ ὅταν ἦλθες κ' ἔφυγες χαμπάρι δὲν σ' ἐπῆρα».

Ἂν εἰμπορῇς, βρὲ ἄνθρωπε, 'πὲς του καὶ σὺ αὐτά,
ὅταν 'στ' αὐτιά σου νηστικὸ σφυρίζωντας πετᾷ·
μὲ σφύριγμα καὶ δάγκωμα κακὰ σὲ ξημερόνει,
ἂν δὲν σκεφθῇς δελτάριον ν' ἀνάψῃς Ζαμπιρόνη.

Βλέπεις αὐτὸν τὸν μπούρμπουλα, τὸν ἀφανῆ 'στὸ χῶμα
ποῦ μὲ τὰ πόδια του κυλᾷ τὴν μιὰ καὶ ἄλλη βρῶμα;
μεγάλης ἔτυχε ποτὲ 'στὴν Αἴγυπτον λατρείας
ὡς τοῦ Ἡλίου σύμβολον, δυνάμεως κι' ἀνδρείας.

Καὶ ὕστερα κορδόνεσαι καὶ θεωρεῖς ὡς δῶρον
καὶ τὸ μυαλὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ μυαλὸ τῆς ῥάχης,
σύ, τοῦ Δαρβίνου ἡ μαϊμοῦ, σύ, δίπουν μαστοφόρον,
σύ, ἄνθρωπε θαυμάσιε, ποῦ κακὸ ψόφο νἄχῃς!

Η ΨΥΧΗ ΜΟΥ

Ποῦ νὰ εἶσαι, ὦ ψυχή μου;... δὲν σ' εὑρίσκω πουθενά,
καὶ μὲ κάνεις νὰ θυμώνω καὶ νὰ παίρνω τὰ βουνά.
Ποῦ νὰ κάθεσαι, ψυχή μου; ἀπ' ἐμπρὸς ἢ ἀπ' ὀπίσω;
ὅσο σ' ἕνα κι' ἄλλον τοῖχο τὸ ξερό μου κι' ἂν κτυπήσω,
δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω μήτ' ἐγὼ μηδὲ κανεὶς
ἂν ἐσὺ τὸ αἷμα εἶσαι ἢ τὸ αἷμα σὺ κινεῖς.

Μήπως εἶσαι νοῦς, ὡς γράφει ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης;
Ἀλλ' ἂν εἶσαι νοῦς καὶ μόνον, πῶς δὲν κάνεις ὅ,τι θέλεις;
μή, ὡς λέγει ὁ Σενέκας, εἶσαι σῶμα θέλον θρέψιν;
Ἀλλ' ἂν εἶσαι σῶμα μόνον, πῶς μὲ φέρεις πρὸς τὴν σκέψιν;

Εἶσαι δούλη τῆς σαρκός μας ἢ τοῦ σώματος κυρία;
Ἕνα τάχα μόνον μέρος χωριστὸν ἀποτελεῖς,
ἢ χωρίζεσαι εἰς δύο, ἢ χωρίζεσαι εἰς τρία,
ὅπως γράφει καὶ κηρύττει ὁ Μακράκης ὁ πολύς;

Ἂν ἐνίοτε μαζί σου ἀπιστῶ κι' ἀμφιβάλλω,
μὰ πιστεύω πότε πότε πῶς ὑπάρχεις δίχως ἄλλο·
κι' ἂν ὑπάρχῃς, ὦ ψυχή μου, ποῦ θὰ πᾷς σὰν τὰ κορδώσω
καὶ τὸ πνεῦμά μου 'στὰς χεῖρας τοῦ Κυρίου παραδώσω;

Εἶσαι ἄϋλος, ψυχή μου, καὶ τὴν ὕλην συντηρεῖς,
κι' ὡς τοιαύτη 'στὰ κεφάλια τῶν ἀνθρώπων δὲν χωρεῖς,
ἢ ἐξ ὕλης συγκειμένη πᾶσαν ὕλην κυβερνᾷς
καὶ τοὺς πόθους παροξύνεις καὶ τὰς σκέψεις μας γεννᾷς;

Ὅλα πρόβλημα καὶ γρῖφος κι' ὅλα λόγια 'στὸν ἀέρα...
Ἔ! σοφοί, δὲν μ' ἀπαντᾶτε;... τὴν κακὴ ψυχή σας μέρα.
Κι' ὅμως τόση βασιλεύει ἁρμονία θαυμαστή,
ποῦ κι' ὁ δύσπιστος πιστεύει κι' ὁ πιστεύων δισπιστεῖ.

Η ΓΑΛΑΤΕΙΑ

Ὁ πάλαι Πυγμαλίων, γνωστὸς 'στὴν οἰκουμένην,
ἠγάπησε γυναῖκα εἰς πέτραν σκαλισμένην,
καὶ τόσον ἐρωτεύθη, ὁποῦ τὴν παρεκάλει,
νὰ ζωντανέψῃ μ' ὅλα τὰ πέτρινά της κάλλη,
ὡς ποῦ ζωὴ γεμάτη κ' ἡ πέτρα ἐσηκώθη
κ' ἐκεῖνος ἐζουρλάθη καὶ τὴν ἐστεφανώθη.

Κ' ἐζήλευε μαζί της σὰν ἄγριος Ὀθέλλος,
ἀλλ' ὅμως ὁ ἐρίφης τὴν ἔπαθε στὸ τέλος
καὶ εἶπε τότε μόνος: «καλὰ κ' ἐγὼ νὰ πάθω,
καὶ πρέπει ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς νὰ μάθω
πῶς ἂν μὲ κάθε ξύλο μπορεῖ νὰ γίνῃ Γιάννης,
μὰ κι' ὅποια πέτρα κόψῃς καὶ μιὰ γυναῖκα κάνεις».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

Ἐκ τῶν προσεχῶς ἐκδιδομένων νέων ποιημάτων.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Ὑπὸ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια, ἴδε σελ. 237

Μετὰ τὴν παράφορον ταύτην καὶ ἐμπαθῆ ἐξήγησιν περὶ τῆς ἱερότητος τοῦ χώρου ὁ Μαυρίκιος βλέπων τὴν λάμψιν τῆς παραφροσύνης ἐξαπτομένην ἐκ νέου εἰς τοὺς κοίλους ὀφθαλμοὺς τοῦ Γουέβρου ἀνέκραξεν :

— Ἀλλὰ τέλος πάντων τί διανοεῖσαι νὰ πράξῃς ;...

— Ἐννοῶ ν' ἀποθάνω εἰς τὴν θέσιν ταύτην μετὰ σοῦ, ὅπως ἐξαγνίσω τὸ σφάλμα μου, ἀπήντησεν ἀγρίως ὁ πρεσβύτης. Ἄ ! .. ἔλαβα τὰ μέτρα μου· διότι ὅτε ἀνεχώρησα δὲν ἤμην ἐντελῶς ἀπηλλαγμένος τοῦ τοιούτου φόβου. Διὰ τοῦτο ἄφησα εἰς τὴν νεαρὰν Λεϊλάν, μόνον καὶ ἀσθενῆ βλαστὸν τῆς γενεᾶς μου, τὴν διαθήκην μου, ἐσφραγισμένην διὰ τῆς μυστικῆς σφραγῖδος. Θὰ τὴν ἀνοίξῃ ἀφοῦ παρέλθῃ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὁποῖον τῆς ὥρισα . . . Θὰ ἐκλέξῃ κατὰ τὰς διαταγάς μου σύζυγον ἐκ τῆς ἱερατικῆς τάξεως (φεῦ ! . . φεῦ ! . . ἡ δόξα τοῦ οἴκου μου ἐξηφανίσθη !) ὅταν δὲ αὐτοὶ εἰσχωρήσωσιν εἰς τὴν κρύπτην ταύτην, ἂν ὁ Μίθρας εὐδοκίσῃ ποτὲ νὰ τοῖς τὸ ἐπιτρέψῃ, θὰ εὕρωσι τὰ λευκά μας ὀστᾶ ἐντὸς τοῦ τάφου τούτου. Θὰ λάβωσι τὰ ἰδικά μου καὶ θὰ τα καύσωσι διὰ τοῦ ἱεροῦ πυρός· περιβεβλημένοι δὲ σάκκον καὶ τέφραν, θὰ ἱκετεύσωσι τὴν προσβληθεῖσαν θεότητα νὰ συγχωρήσῃ τὸν ἀτυχῆ ἱερέα της . . . θὰ ῥίψωσι τὰ ἰδικά σας εἰς τὸ βάθος ἀγνώστου βαράθρου καὶ κανεὶς δὲν θὰ ὑποθέσῃ ποτὲ ὅτι ξένος βέβηλος ἐπέδραμεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων . . .

— Σᾶς εὐχαριστῶ ! ἀνέκραξεν ὁ Μαυρίκιος ἀγανακτῶν. Ὡραῖον πρόγραμμα μοῦ ἐκθέτεις!.. Μήπως νομίζεις ὅτι θὰ τὸ παραδεχθῶ ἡσύχως ;

— Εἴτε τὸ παραδεχθῇς εἴτε ὄχι, τί μὲ μέλει; εἶπεν ὁ Γουέβρος μετὰ πικρᾶς περιφρονήσεως. Αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς σου εἶνε ὀλίγαι· θ' ἀποθάνῃς εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Εἶνε ἀδύνατον, ἐννοεῖς, *ἀδύνατον* νὰ ἐξέλθῃς ἐκ τοῦ λαβυρίνθου τούτου χωρὶς νὰ γνωρίζῃς τὸ μυστικόν. Καὶ ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ἂν ἐρευνήσῃς, καὶ ἡ κόμη σου ἂν λευκανθῇ ὡς ἡ ἰδική μου, καὶ οἱ ὦμοί σου ἂν κυρτωθῶσιν ἀπὸ τὸ φορτίον τῶν ἐτῶν, οὐδέποτε θὰ δυνηθῇς νὰ ἀνεύρῃς τὸ μέσον τῆς ἐξόδου. Τίνι τρόπῳ ἐκ συμπτώσεως θὰ δυνηθῇς ν' ἀνακαλύψῃς συνδυασμὸν ἀριθμῶν ἰδιοτρόπως καὶ αὐθαιρέτως καταρτισθέντα, τὸν ὁποῖον μόνη ἡ μνήμη δύναται νὰ διακρατήσῃ ; Πῶς αἱ ἔρευναί σου, ὅσον σπουδαῖαι καὶ ἐνδελεχεῖς καὶ ἂν εἶνε, θὰ δυνηθῶσι νὰ σοῦ ἀποκαλύψωσι ποσάκις ὀφείλεις νὰ στραφῇς πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ τ' ἀριστερά, προχωρῶν ἢ ἐπιστρέφων ; Εἶνε πρᾶγμα *ἀδύνατον*. Τὸ ἐννοεῖς καὶ σύ, ὡς καὶ ἐγώ.

— Ἐξήγησέ μου, τοὐλάχιστον, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, διατὶ μὲ παρεκίνησες νὰ κατέλθω εἰς τὸ Γκοὺλ - Ἔκ, ἀφοῦ ἦτο τοιαύτη ἱεροσυλία ;

— Δύναμαι ἀκινδύνως νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω σήμερον, ἀφοῦ ὁ τάφος ἐκλείσθη ἄνωθέν μας, ἀφοῦ ἀπεχαιρετίσαμεν διὰ παντὸς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἀπήντησεν ὁ Γουέβρος μὲ τὸ ψυχρόν του μειδίαμα. Μάθε λοιπὸν ὅτι τὸ Γκοὺλ-Ἔκ καὶ ἡ στοὰ ἡ ἄγουσα εἰς τὴν στρογγύλην αἴθουσαν δὲν εἶνε ἱερὰ αὐτὰ καθ' ἑαυτά. Δὲν ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν εἰμὴ ὅτι φέρουσι πρὸς τοὺς ἱεροὺς τόπους.

Παρεκτὸς τούτου, τὸ μυστικὸν τῆς εἰσόδου τῶν ὑπογείων στοῶν εἶχεν ἀπολεσθῆ συνεπείᾳ περιστάσεων, τῶν ὁποίων τὴν μακρὰν ἀφήγησιν παραλείπω. Ἦτο γνωστὸν ἐν τούτοις ὅτι ὅπως τὴν ἀνεύρῃ τις ὤφειλε νὰ διευθυνθῇ πρὸς βορρᾶν. Ἀλλὰ πῶς νὰ διευθυνθῇ τις πρὸς βορρᾶν εἰς τὸ κέντρον τῆς γῆς, στερούμενος τοῦ γλυκέος φωτὸς τῶν ἀστέρων ;.. Σὺ ἦσο κάτοχος μαγικοῦ ἐργαλείου, τὸ ὁποῖον σὲ διδάσκει ν' ἀνευρίσκῃς τὴν διεύθυνσιν. Χάρις εἰς αὐτὸ ἠδυνήθης νὰ μὲ ὁδηγήσῃς εἰς τὴν στρογγύλην αἴθουσαν. Φθάσας ἐκεῖ ἡτοιμαζόμην νὰ σοὶ εἴπω ὅτι αἱ ἔρευναί μας ἔληξαν, ὅτι εἶχον ἀπατηθῆ ὑποθέσας ὅτι εὑρίσκετο ναὸς ὑπόγειος εὐρειῶν διαστάσεων, ὅτι αἱ στοαὶ ἃς εἴχομεν διατρέξει ἦγον μόνον εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ ἱερόν. Ἡ ἀδεξιότης τοῦ ἀθλίου ἐκείνου (εἶπε δεικνύων τὸν Γαργαρίδην) σᾶς ἀπεκάλυψε τὴν εἴσοδον τοῦ ναοῦ διὰ τοῦ κινητοῦ λίθου, τὸ μυστικὸν ὅπερ οὐδέποτε ἤθελε μαντεύσει βέβηλος... Σὺ ἠκολούθησες αὐτὸν τὸν ἄθλιον, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας, ἃς κατέβαλα διὰ νὰ σὲ ἀποτρέψω. Καὶ πάλιν ἀψηφῶν τὴν ὀργήν μου εἰσεχώρησες πρὸς πεῖσμά μου εἰς τὸν ἱερὸν λαβύρινθον !.. Οὐαὶ εἰς σέ, διότι διὰ τῶν ἰδίων σου χειρῶν ὑπέγραψες τὴν καταδίκην σου καὶ ἐσφράγισες τὸν λίθον τοῦ τάφου σου !

— Ἂν ἀποθάνω ἐν τούτοις, δὲν θ' ἀποθάνω μόνος, ἀνέκραξεν ὁ Μαυρίκιος. Ἐτιμωρήθης διὰ τὸν δόλον σου, Γουέβρε. Ἠθέλησες νὰ μὲ ἀπατήσῃς καὶ συνελήφθης ὁ ἴδιος εἰς τὴν παγίδα. Ἀλλ' ἐγὼ θὰ φανῶ γενναιότερός σου. Ἂν ἀνακαλύψω τὴν εἴσοδον τοῦ λαβυρίνθου σου, μὴ φοβῆσαι ὅτι θὰ σὲ ἀρίσω ἐδῶ. Θὰ ἔλθω νὰ σὲ παραλάβω καὶ νὰ σὲ φέρω διὰ τῆς βίας εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

— Ἀλαζὸν παιδίον ! ἀπήντησεν ὁ μάγος· ἐρεύνησε! ἐξαντλήσου εἰς ματαίας προσπαθείας... ἀπόθανε χιλιάκις περιπίπτων ἐναλλὰξ ἀπὸ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν ἀπελπισίαν ! μάθε ὅτι ὁ Γουέβρος γινώσκει τὸ μυστικόν, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο ἀκόπως καὶ εἰς τὴν στιγμὴν νὰ ἐξέλθῃ ἀπ' ἐδῶ, ἀλλὰ θέλει ν' ἀποθάνῃ ἐδῶ, διὰ ν' ἀποτίσῃ τὸ ἁμάρτημα τὸ ὁποῖον διέπραξε νὰ σοῦ

ἐπιτρέψῃ νὰ εἰσχωρήσῃς... Ναί! καὶ ἐὰν διὰ θαύματος ἤθελες ἀνεύρει τὴν ἔξοδον καὶ ἐὰν ἠθέλομεν εὑρεθῆ ὁμοῦ πρὸ τοῦ οὐδοῦ τῆς ἐξόδου,θὰ προὐτίμων νὰ ῥιφθῶ εἰς τὰ ὀπίσω μαζί σου, νὰ ἐνταφιασθῶ πλησίον σου εἰς τὸ βάθος τοῦ λαβυρίνθου τούτου, τὸν ὁποῖον ἡ παρουσία σου ἐβεβήλωσε, νὰ σὲ φονεύσω διὰ τῆς χειρός μου ἐν ἀνάγκῃ ! παρὰ νὰ σὲ ἀφίσω νὰ ἐξέλθῃς... Ἀρκεῖ !.. Οὔτε σὺ οὔτ' ἐγὼ μέλλομεν νὰ ἐπανίδωμεν πλέον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

Ἐστηρίχθη καθήσας ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ σκεπάσας τὴν κεφαλὴν μὲ τὴν ἄκραν τοῦ μανδύου του ἐβυθίσθη εἰς σκυθρωπὴν ῥέμβην.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Τὸ Ἄδυτον

Ὦ Μαυρίκιος ταχέως συνῃσθάνθη τὸ κρίσιμον τῆς θέσεώς του. Οὐδέποτε ὁ Γουέβρος ἤθελε τοῦ ἀνακοινώσει οἰκειοθελῶς τὸ μυστικόν του. Νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν φιλανθρωπίαν του ἦτο μάταιον, διότι εὐκολώτερον ἤθελεν ἐξημερώσει τίγριν. Ν' ἀνοίξῃ διὰ τῆς βίας διέξοδον, θὰ τὸ ἐπεχείρει προθύμως· ἀλλὰ πόθεν ν' ἀρχίσῃ ;

Τὸ μόνον ἀπομένον αὐτῷ ἐφόδιον, τὸ μᾶλλον εὔθραυστον, ἀλλὰ καὶ τὸ πολυτιμότερον ἦτο τὸ θάρρος του καὶ ἡ γονιμότης τοῦ πνεύματός του. Ἐνόσῳ ὁ νοῦς του ἔμενε διαυγὴς καὶ τὸ θάρρος του ἀκλόνητον,ὑπῆρχον ἀκόμη ἐλπίδες σωτηρίας.

Καὶ ἐν πρώτοις ἔλεγεν ἄρα τὴν ἀλήθειαν ὁ Γουέβρος βεβαιῶν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξέλθωσι τοῦ λαβυρίνθου χωρὶς νὰ γνωρίζωσι τὸ μυστικόν ; Βεβαίως εἶχον λόγους ν' ἀμφιβάλλωσι περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν λόγων του, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἠδύνατο καὶ νὰ πλανᾶται. Ὁπωσδήποτε ὁ Μαυρίκιος, ὅστις πρὸ πάντων ἦτο ἀποφασιστικὸς καὶ δραστήριος, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀμέσως τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

— Γκουσὰ-Νισίν, εἶπε, δὲν θέλω νὰ κάμψω τὴν ἐπιμονήν σου Δὲν θὰ σοῦ παραστήσω πόσον ἀνάξιον εἶνε εἰς πάντα ἔντιμον ἄνθρωπον νὰ μᾶς σύρῃ εἰς τόπον, ὅπου ἐγίνωσκες προδήλως ὅτι ὁ θάνατος μᾶς ἀνέμενεν, ἀφοῦ πρὶν ἀναχωρήσῃς ἐρρόντισες νὰ λάβῃς μέτρα περὶ τῶν τελευταίων σου θελήσεων... πόσον ἄδικον ἦτο νὰ μὴ μὲ ἀφίσῃς νὰ λάβω κ' ἐγὼ παρόμοια μέτρα, ἀφοῦ ἐγνώριζες ὅτι ἐγκατέλειπον καὶ ἐγὼ ἀδελφὴν ἐπίσης ἀγαπητὴν ὡς τὴν Λεϊλάν σου· δὲν θὰ σὲ ἐλέγξω διὰ τὴν ἀγρίαν θηριωδίαν, τὴν ὁποίαν ἔδειξες θυσιάζων ἀνωφελῶς τὸν πιστόν μου Γαργαρίδην...

— Ἄ ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀριστομένης χαίρων, διότι ἐγένετο λόγος καὶ περὶ αὐτοῦ· εἶνε καιρὸς νὰ εἴπω, καθὼς ὁ καϋμένος ὁ μπαμπᾶς μου εἰς τὴν μάχην τῆς Πλεύνας : Γαργαρίδη, κάμε τὴν προσευχήν σου, διότι βλέπεις ὅτι ὁ θάνατος εἶνε σιμά σου».

— Αἱ παρατηρήσεις αὗται, ἐπανέλαβεν ὁ Μαυρίκιος, δὲν θὰ εἶχον καμμίαν σημασίαν ἀποτεινόμεναι πρὸς ἄνθρωπον καταπνίζαντα ἑκουσίως πᾶν αἴσθημα φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης. Ἀρκοῦμαι νὰ σοῦ εἴπω τοῦτο. Σὲ περιφρονῶ καὶ σὲ ἀψηφῶ, καὶ θὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸν λαβύρινθόν σου διὰ μόνης τῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν θὰ μοὶ χορηγήσῃ ἡ ἐπιθυμία, ὅπως ἐπανεύρω ἐκείνους, οὓς ἀγαπῶ.

— Ὕπαγε ! εἶπεν ὁ Γουέβρος πικρῶς. Ἐξαντλήσου ὡς ἀληθὴς Φράγκος παλαίων κατὰ τοῦ ἀπαραιτήτου. Ὁ Παρσῆς, καθ' ἣν στιγμὴν βλέπει ὅτι βυθίζεται εἰς τὴν αἰωνίαν ἄβυσσον, καθυποτάσσεται, ἀτενίζει διὰ τελευταίου βλέμματος φιλοσοφικοῦ τὴν ζωήν, τὸν θάνατον, τὸ σύνολον τῶν πραγμάτων. Σεῖς εἶσθε μάταιοι καὶ ἐλαφροί, χάνεσθε εἰς ματαίας καυχήσεις κατὰ τὴν ὑπερτάτην ταύτην στιγμήν... Τί ἐννοεῖς νὰ πράξῃς, ἄφρον νέε ;

— Ἐννοῶ νὰ ἐξερευνήσω ὅλους τοὺς διαιδάλους, καὶ αὐτὸν ἰδίως τὸν λαβύρινθον, τὸν ὁποῖον σὺ θέλεις νὰ καταστήσῃς τάφον μου, νὰ κατατρίψω τοὺς πόδας μου ἐν ἀνάγκῃ, ἕως οὗ ἀνακαλύψω τὴν διέξοδον καὶ ταυτοχρόνως, προσέθηκεν ὁ Μαυρίκιος μὲ λάμψιν χαρᾶς ἀληθῶς ἡρωϊκῆς ἐν τῇ καταστάσει ἐν ᾗ εὑρίσκετο, νὰ ἐξερευνήσω τὴν ζοφερὰν ταύτην κατοικίαν, νὰ διεισδύσω εἰς τὰ ἀπόκρυφα, τὰ ὁποῖα σὺ καὶ οἱ προγονοί σου ἀδίκως ἀπεκρύψατε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Σπασμὸς βίαιος, ἀνάμικτος πόνου καὶ ὀργῆς ἐτάραξε τὸ πρόσωπον τοῦ Γουέβρου. Μὲ βλέμμα ἀστραπηβόλον, μὲ χεῖρα σπασμωδικὴν ὠρθώθη καὶ προὐχώρησεν ἓν βῆμα. Ἴσως προὐτίθετο νὰ στραγγαλίσῃ τὸν ξένον ἐκεῖ ἀμέσως. Ἀλλὰ τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ αὐτὸς ὁ καταβεβλημένος ἐκ τοῦ γήρατος κατὰ νέου καὶ ῥωμαλέου ἀνδρός. Οἱ βραχίονές του κατέπεσον.

— Καὶ ἂν ἐχρειάζετο δικαιολογία δι' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζεις σὺ ὡς ἀδικίαν καὶ σκληρότητα, εἶπεν, οἱ λόγοι σου αὐτοὶ δικαιολογοῦν καὶ αὐτὴν τὴν σκληροτέραν τῶν ἐκδικήσεων. Πῶς, βέβηλε, τολμᾷς νὰ φέρῃς τὰ βήματά σου εἰς τὰ ἁγιαστήρια ἡμῶν ; ἡ ἱερόσυλος χεῖρ σου θέλει ν' ἀφαιρέσῃ τοὺς πέπλους τῶν μυστηρίων μας ; καὶ τὸ λέγεις εἰς ἐμέ, τὸν φύλακα τῶν μυστηρίων αὐτῶν καὶ τολμᾷς νὰ ἐλπίζῃς εὐσπλαγχνίαν ; Ὕπαγε, ἀπολέσθητι, καὶ τὰ ὀστᾶ σου ἃς λέγωσιν εἰς τοὺς τολμητίας, οἵτινες ἤθελον κρυφίως εἰσχωρήσει εἰς τὰς κρύπτας μας, τίς τύχη τοὺς ἀναμένει !

Εἶτα περιτυλισσόμενος τὰς πτυχὰς τοῦ μανδύου του ὁ μάγος ἐπανέπεσε χαμαὶ καὶ ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας, ὡς ἄνθρωπος ἀπαγγείλας τὴν τελευταίαν του λέξιν.

— Πράγματι, ἔλεγεν ὁ Μαυρίκιος, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχε παύσει ἀναλογιζόμενος τὸν Γκουσὰ-Νισίν, δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ σχηματίσῃ ἐκ τῶν

προτέρων ἰδέαν περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ λαβυρίνθου τούτου. Πρέπει βεβαίως κανεὶς πολὺ νὰ πονοκεφαλήσῃ πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν λύσιν. Ἐμπρὸς λοιπόν! ὅστις μὲ ἀγαπᾷ, ἂς μὲ παρακολουθήσῃ.

—Μίαν στιγμήν, κύριε, παρακαλῶ, εἶπεν ὁ Ἀριστομένης καταγινόμενος νὰ λεηλατῇ τὸ κάνιστρον τῶν ζωοτροφιῶν· πρὶν ἀναχωρήσωμεν, τί θ' ἀποφασίσωμεν διὰ τὰς ζωοτροφίας μας;

— Ἄ, ναί! αἱ ζωοτροφίαι μας!... Εἶσαι ἄνθρωπος προβλεπτικός, Γαργαρίδη, καὶ πολὺ καλὰ ἔκαμες νὰ ἐφοδιασθῇς μὲ ἀφθόνους τοιαύτας. Τί νὰ τὰς κάμωμεν λέγεις;.. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ φεισθῶμεν αὐτῶν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον.

— Βεβαίως, θὰ τὰς μοιράζωμεν μὲ αὐστηρότητα, ἀνέκραξεν ὁ Ἀριστομένης, εἰς ὃν ἐφαίνετο ὅτι ἡ νέα αὐτῶν κατάστασις ἐνεποίει εὐχάριστον μᾶλλον ἐντύπωσιν. Ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ εἰπῶ αὐτό... Ἐκεῖνος ὁ γέρω-κατεργάρης;.. Δὲν τὸ ἀξίζει βέβαια. Ἐν τούτοις, ὅταν τις εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς σχεδίας, πρέπει νὰ διαμοιράζεται ἀδελφικὰ μὲ τοὺς ἄλλους τὰ τρόφιμα, ἀλήθεια, κύριε;

— Ἔχεις καλὴν καρδίαν, Ἀριστομένη, εὖγε! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος συγκεκινημένος. Βεβαίως πρέπει νὰ διαμοιρασθῶμεν τὰ τρόφιμά μας μὲ τὸν σύντροφον αὐτὸν τῆς δυστυχίας μας... Ἂς ἰδοῦμεν, τί ἔχεις μέσα εἰς τὸ πανέρι.

—Τὸ κυριώτερον μέρος τὸ ἐξεκάμαμεν, εἶπεν ὁ Γαργαρίδης. Μία ἀπὸ τὰς δύο φιάλας ἔσπασεν· ἡ ἄλλη εἶνε ἄθικτος. Ἔχομεν ψωμί, σαλάμι, παξιμάδια, αὐτὰ μᾶς μένουν, ἀλλά, ὡς βλέπετε, εἶνε ἀρκετά.

— Τῷ ὄντι. Τί εὐτύχημα νὰ κάμῃς πάντοτε τὰ πράγματά σου χωρὶς μέτρον!...

— Ἄ! δὲν εἶμαι ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ φιλαργυρεύονται!... εἶπεν ἐναβρυνόμενος ὁ Ἀριστομένης. Ἀλλοίμονον ἂν ἤθελε φειδωλευθῶ κομμάτι!... Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τώρα τὰ μάταια παράπονα..

— Ἂς δώσωμεν τὸ ἀναλογοῦν μέρος εἰς τὸν Γκουσὰ - Νισίν, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος καὶ ἔπειτα ἂς ἐκκινήσωμεν ἄνευ ἀναβολῆς.

— Θὰ λάβῃ τὸ τρίτον ἀπὸ ὅλας τὰς ζωοτροφίας μας, οὔτε περισσότερον οὔτε ὀλιγώτερον, εἶπεν ὁ Γαργαρίδης, διανέμων τὰ τρόφιμα μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν.

— Ἰδού, Γουέδρε, προσέθηκε φέρων τὸ μερίδιον πρὸς τὸν μάγον, ἰδοὺ πῶς φέρονται οἱ Φράγκοι, τοὺς ὁποίους σὺ τόσον κατακρίνεις. Σὺ θέλεις νὰ μᾶς ἀρίσῃς ν' ἀποθάνωμεν τῆς πείνης, ἡμεῖς ἀπεναντίας μοιράζομεν μαζί σου καὶ τὸ τελευταῖόν μας κομμάτι. Ἴσως μᾶς θεωρεῖς ὡς βλάκας διὰ τοῦτο. Ἀλλ' ἡμεῖς προτιμῶμεν νὰ φερώμεθα καλλίτερα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ νὰ θεωρηθῶμεν παρὰ σοῦ ὡς βλάκες, παρὰ κατὰ τὸν ἰδικόν σου. Καλή σου νύκτα!

Ὁ μάγος ἔκπληκτος παρηκολούθησε μὲ βλέμμα δύσπιστον τὰ κινήματα τοῦ Γαργαρίδου. Ὅτε δ' ἤκουσε τὰς τελευταίας λέξεις του, νέφος διῆλθεν ἐπὶ τῆς ὀρειχαλκίνης μορφῆς του καὶ κάτι ὡς δάκρυ ἐφάνη εἰς τὸν ὀφθαλμόν του. Ἀλλὰ καταστέλλων τὸ κίνημα ἐκεῖνο τῆς συγκινήσεως, ἀνέλαβε τὴν ἀπαθῆ στάσιν του καὶ μετ' ὀλίγον οἱ δύο ἄνδρες ἐγένοντο ἄφαντοι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Φέρων τὸν μικρὸν φανόν του ὁ Μαυρίκιος προηγεῖτο, ὁ δὲ Γαργαρίδης εἵπετο κομίζων τὸ πολύτιμον κάνιστρον, προσδεδεμένον πάντοτε ἔμπροσθέν του. Εἰσῆλθον κατὰ τύχην εἰς τὴν πρώτην τυχοῦσαν δίοδον. Ἦτο ὡς καὶ οἱ προγενέστεροι, διάδρομος δύο μέτρων πλάτους φρασσόμενος ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀπὸ τοίχους ἐντελῶς λείους καὶ ἀπολήγοντας εἰς πλάτωμα, εἰς ὃ ἐξέβαλλον καὶ ἄλλοι διάδρομοι καθ' ὅλα παρόμοιοι. Φθάσαντες εἰς τὸ μέρος τοῦτο εἰσῆλθον εἰς νέαν δίοδον, δι' ἧς ἔφθασαν εἰς νέον πλάτωμα καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπ' ἄπειρον.

Ὡς εἰς τοὺς μαγικοὺς ἐκείνους πύργους, οὓς περιγράφουσί τινα παραμύθια, ὅσον περισσότερον ἐβαδίζον, τόσον ὀλιγώτερον ἐνόμιζον ὅτι εἶχον προχωρήσει. Ὅσον διέτρεχον ἀτελευτήτους διαδρόμους, τόσον παρόμοιον νέοι τοιοῦτοι. Ἦτο ἀδύνατον μάλιστα νὰ ἐξακριβώσωσιν ἐὰν προχώρουν, ἐὰν ἔμενον εἰς τὴν θέσιν των, ἢ ἐὰν ὀπισθοχώρουν. Ἡ ἐντελὴς ὁμοιομορφία τῶν τοίχων δὲν ἐπέτρεπεν αὐτοῖς νὰ κρίνωσιν ἐὰν διήρχοντο διὰ μέρους ἤδη ἐξερευνηθέντος. Ὁ Γαργαρίδης προέτεινεν ὅπως τρίψωσι ψιχία ἄρτου πρὸς ἀναγνώρισιν, ἀλλ' ὁ Μαυρίκιος ἐνστεῖται ἀπέκρουε τὸ λίαν δαπανηρὸν τοῦτο μέσον.

Ἀροῦ περιεπλανήθησαν ἐπὶ πολλὰς ὥρας οἱ δύο ἐρευνηταί, φθάσαντες εἰς εἶδός τι στρογγύλης αἰθούσης ἀρκετὰ εὐρείας, ἥτις ὅμως δὲν παρουσίαζεν ὡς τὰ ἄλλα σταυροδρόμια ἄποψιν ἀτελευτήτων στοῶν καὶ διαδρόμων, ἐσταμάτησαν διὰ ν' ἀναπνεύσωσιν ὀλίγον.

Διὰ δεκάτην φορὰν ὁ Γαργαρίδης ἤρχισε νὰ ἐρευνᾷ εἰς τὸ κάνιστρόν του, ὅπως ἀνεύρῃ σχοινίον τι ἢ ταινίαν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μίτος τῆς Ἀριάδνης, ὅτε ὁ Μαυρίκιος παρετήρησεν εἰς τὸ βάθος τοῦ κανίστρου ἓν μαχαίριον αἰχμηρόν, τοῦ ὁποίου ὁ Γαργαρίδης συνείθιζε νὰ κάμνῃ χρῆσιν εἰς τὸ γεῦμά του, διὰ νὰ κόπτῃ τὰ τεμάχια καὶ νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ στόμα, πρὸς μέγαν πάντοτε τρόμον τῶν παρισταμένων εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ἐπιχείρησιν.

— Αὐτὸ δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν μίτον τῆς Ἀριάδνης! ἀνέκραξε περιχαρής. Με αὐτὸ καὶ μὲ τὴν πυξίδα μου ἐλπίζω ὅτι θὰ κατορθώσωμεν ἐπὶ τέλους νὰ ὁδηγηθῶμεν εἰς τὸν δρόμον μας.

— Καὶ τίνι τρόπῳ, κύριε;

— Μὰ νομίζω περιττὸν νὰ σοῦ εἴπω ὅτι, ἀφοῦ λάβωμεν μίαν οἱανδήποτε διεύθυνσιν πρὸς βορρᾶν, πρὸς νότον, πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμάς, τέλος πάντων ὅ τοῦ δήποτε, ἡ πυξὶς θὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ πάντοτε ἂν ἀπομακρυνώμεθα ἢ ὄχι. Διὰ τοῦ καλοῦ αὐτοῦ μαχαιρίου σου θὰ χαράξωμεν κατ' ἀποστάσεις μίαν χονδρὰν ἐντομήν, ἕνα ἀριθμόν, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ δυνάμεθα οὐχὶ μόνον νὰ μετρῶμεν πόσον δρόμον διηνύσαμεν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξακριβώνωμεν ἂν ἐπανερχώμεθα εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. Τοιουτοτρόπως θὰ εἴμεθα σχεδὸν ἐξησφαλισμένοι ὅτι θὰ προχωρῶμεν.

Ἕπεται συνέχεια Χ.

Η ΔΕΙΛΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Τεχνάσματα πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων

[Κατὰ τὸν Foveau de Courmelles]

Ἡ δειλία, αἴσθημα ἀποδιοπομπαῖον μεμιγμένον φόβῳ, εἶναι ὁρμέμφυτος. Εἶνε κοινὴ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς ζώοις. Αὕτη εἶναι ὡς ἡ ἰδέα ἐκδήλωσις ἐντυπώσεώς τινος, ἀποτελεῖ δ' ἀναπόσπαστον μέρος τῆς φαντασίας καὶ τῆς αἰσθητικότητος.

Εἶναι ἀντιπάθειά τις ἀβάσιμος, ἀποστροφὴ ἀδικαιολόγητος διαφόρων βαθμῶν· τὸ τοιοῦτον εἶδος τοῦ μίσους καλοῦσιν ἐπίσης (διότι τὰ πάντα ἐν τῇ φύσει ἀνάγονται εἰς δύο αἰσθήματα, ἔρωτα καὶ μῖσος) φόβον, ταραχήν, τρόμον, ἔκπληξιν, φρίκην.

Αἱ ἐξωτερικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς δειλίας εἶναι ποικίλαι.

Πολλάκις δίδει πτερὰ, ὡς κοινῶς λέγεται, καὶ ὁ φοβούμενος αποκτᾷ ταχύτητα ἔκτακτον. Οὕτω λαγωὸς καταδιωκόμενος σπεύδει διὰ τῆς φυγῆς, διὰ κινήσεων καὶ λοξοδρομιῶν ν' ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ μῖσος ὑπερβάλλει τὸν ἔρωτα, διότι ὁ λαγωὸς κατορθοῖ διὰ τῆς ταχύτητος ν' ἀποφύγῃ τὸν κύνα τὸν ποθοῦντα νὰ συλλάβῃ αὐτόν.

Ἄλλοτε ἐπέρχεται παντελὴς ἀδράνεια τοῦ ἐγκεφάλου, στάσις πασῶν τῶν διανοητικῶν ἐκδηλώσεων, τὸ ζῷον καθίσταται ἀκίνητον, κατατρομαγμένον, ἀνίκανον νὰ ἐκτελέσῃ οἱανδήποτε κίνησιν. Ὅταν ἄρκτος ἐρόνευσεν ἀγελάδα, αἱ συναγελαζόμεναι ταύτῃ συναγείρονται πέριξ τοῦ φονέως φρικιῶσαι, ἀλλὰ μὴ ἐπιχειροῦσαι νὰ φύγωσιν ἢ νὰ προσβάλωσιν.

Ὁ λαγωὸς καὶ ὁ κόνικλος εἶναι τὰ κατ' ἐξοχὴν δειλὰ ζῶα. Ὁ λαγωὸς εἶναι ζῷον τεθλιμμένον, καταβιβρωσκόμενον ὑπὸ τοῦ φόβου· ὡς οἱ δειλοὶ ἄνθρωποι εἶναι δυστυχέστατος, δὲν δύναται νὰ φάγῃ ἡσύχως τὸ ἀρέσκον αὐτῷ, οὐδέποτε ἀνέτως δύναται ν' ἀπολαύσῃ τι, ὁ φόβος ἐμποδίζει αὐτὸν καὶ νὰ κοιμηθῇ ἀκόμη.

Καὶ ἄλλα ὅμως ζῶα κατώτερα βεβαίως πολὺ τοῦ λαγωοῦ κατέχονται ὑπὸ τῆς δειλίας, καὶ ταῦτα διαφεύγουσιν ἴσως τὸν κίνδυνον διὰ τοῦ προτερήματος, ὅπερ κέκτηνται νὰ προσομοιάζωσιν ἕνεκα τοῦ χρώματος ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος πρὸς ἄλλα ζῷα, ἢ φυτά, ἢ ὀρυκτά, καθιστάμενα οὕτως ἀόρατα εἰς τοὺς ἀντιπάλους των ἢ εἰς τὴν λείαν, ἣν οὕτω δύνανται εὐχερέστερον νὰ συλλαμβάνωσι.

Καρκῖνοί τινες, οὓς κοινῶς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καλεῖ *Καβουρομάνες*, ἔχουσι τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ σώματος κεκαλυμμένον ὑπὸ φυκῶν καὶ ὑδροειδῶν, καὶ οὕτω προσομοιάζει τὸ ζῷον πρὸς τοὺς λίθους, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ἐνδιαιτᾶται. Τὸ τοιοῦτον ἐνομίζετο ἄλλοτε ὅτι ὑπέμενε τὸ ζῷον παθητικῶς, ὅτι τὰ φυτὰ καὶ τὰ ὑδροειδῆ ζῷα προσεκολλῶντο μόνα ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ. Ὅταν ἕνεκα αἰτίας τινὸς ἡ ἐπ' αὐτοῦ φυτεία καταστρέφεται, ὁ καρκῖνος καλύπτεται μόνος διὰ τεμαχίων φυκῶν, τὰ ὁποῖα ἐπικολλᾷ ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅπερ σημαίνει ὅτι ποθεῖ τὴν φυτείαν, ἣν διευθύνει καὶ παρεμποδίζει, ὅταν ἐπαυξάνεται μεγάλως καὶ στενοχωρεῖ τὸ βάδισμα αὐτοῦ· δὲν εἶναι λοιπὸν θῦμα, ὅπως καὶ ὁ κηπουρὸς δὲν εἶναι δοῦλος τῶν λαχανικῶν, ἅτινα καθ' ἑκάστην ποτίζει. Ἡ μανία αὕτη κατέστη ὁρμέμφυτος, καὶ διὰ τοῦτο ἀνατρεφόμενος ἐν ἐνυδροτροφείοις λαμβάνει τὰ ῥιπτόμενα τεμάχια χάρτου καὶ τὰ ἐπικολλᾷ ἐπὶ τῆς ῥάχεώς του.

Ἕτερός τις καρκῖνος (Dromia vulgaris) συνηθίζει νὰ κατοικῇ ἔν τινι σπόγγῳ, πρὸς τὸν ὁποῖον προστρέχει ἂν κῦμά τι τὸ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ. Ἐν τῷ ἐνυδροτροφείῳ τοῦ Κονκαρὸ χάριν διασκεδάσεως ἀφῄρουν ἔκ τινος καρκίνου τὸν σπόγγον καὶ προσέφερον αὐτῷ μικρὸν μανδύαν φέροντα τὰ οἰκόσημα τῆς Βρετάνης, ὃν ἀμέσως ἀπωλέσας τὸν σπόγγον του περιεβάλλετο ὁ καρκῖνος. Ἐν τῇ θαλάσσῃ τῶν Σαργασίων βιοῖ ἰχθύς τις, οὗτινος ἡ κεφαλὴ φέρει πληθὺν ἀποφύσεων διδουσῶν αὐτῷ ὄψιν φύκους, καὶ οὕτω βεβαίως καὶ τὸν κίνδυνον διαφεύγει καὶ τὴν λείαν συλλαμβάνει κάλλιον.

Ἡ θήλεια τοῦ γηραιοῦ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ ἀλείφει τὰς πτέρυγας καὶ τὴν ῥάχιν αὐτῆς δι' ἰλύος, ἥτις ἀποξηρανομένη δίδει ταύτῃ χρωματισμὸν πυρρὸν καὶ οὕτως ὁμοιάζει μετὰ τῶν πέριξ ἀντικειμένων.

Ἡ ἀπομίμησις εἶναι ὁτὲμὲν στιγμιαία, δηλαδὴ τὸ ζῷον μεταβάλλει τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ μορφὴν ἐπί τινας στιγμάς, ὅταν ἐνεδρεύῃ, ὅταν ὑποθέτῃ κίνδυνον, μετὰ ταῦτα δὲ ἀναλαμβάνει τὰς συνηθείας του παρελθούσης τῆς ἀνάγκης τῆς μεταμορφώσεως· ὁτὲ δὲ τοὐναντίον αὕτη συμβαίνει ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος τοῦ ζῴου καθ' ὡρισμένας ἐποχάς, ἢ ἡλικίας, ἢ καθ' ὅλον τὸν βίον, λαμβάνοντος χρωματισμὸν ἢ σχῆ-

μα ἐπιτήδειον νὰ ἐξαπατήσῃ καὶ ὑποκρύψῃ τὴν πραγματικότητα αὐτοῦ.

Παραθέτομεν ἐκ τῆς πληθύος τῶν παραδειγμάτων ὀλίγα τινὰ ἀναφερόμενα καὶ εἰς τὰς δύο κατηγορίας τῆς ἀπομιμήσεως.

Ἐρμυλίνη κατὰ τὸ θέρος

Ἀπομίμησις στιγματία. Τὰ κεφαλόποδα μαλάκια, τευθὶς (καλαμάρι) σηπία, ὀκτάπους, ἔχουσι τὴν ἰδιότητα ν' ἀλάσσωσι χρῶμα. Ὑπὸ τὸ δέρμα αὐτῶν ὑπάρχει πλῆθος χρωματοφόρων κυττάρων, ὧν ἡ διαστολὴ καὶ συστολὴ ἐξαρτᾶται ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀπὸ τῆς θερμοκρασίας τοῦ περιβάλλοντος ἀέρος. Ἐὰν ἐν τῶν μαλακίων τούτων, ὁ ὀκτάπους τεθῇ ἐν ὑδροτροφείῳ, οὗτινος τὸ βάθος φέρει κάχλικας, ἀμέσως διευθύνεται εἰς τινα κοιλότητα καὶ λαμβάνει τὸν χρωματισμὸν τῶν πέριξ αὐτοῦ ἀντικειμένων, ὅμοιον πρὸς τοὺς λίθους, ἐν οἷς κατέφυγε, μέλαιναν ἂν οὗτοι εἶναι μέλανες, ἢ ἐρυθρωπὴν καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἡ ἀπομίμησις εἶναι τοιαύτη ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες τὸ πρᾶγμα, νομίζουσιν ὅτι τὸ ζῷον ἐξηφανίσθη.

Ἀπομίμησις ἑκουσία. Ὁ ὀκτάπους ἔχει καὶ ἄλλας μεθόδους· ὅταν συλληφθεὶς ἀφεθῇ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, λαμβάνει ἀμέσως διὰ τῶν κοτυληδόνων τῶν βραχιόνων του μικροὺς λίθους καὶ καλύπτεται δι' αὐτῶν τόσον καλῶς, ὥστε ἁλιεῖς καὶ φυσιδῖραι δύνανται νὰ διέλθωσι πρὸ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ

Ἐρμυλίνη κατὰ τὸν χειμῶνα

μέσως ἐξ αὐτοῦ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἂν ἐν τῶν μαλακίων τούτων, ὁ ὀκτάπους τεθῇ ἐν ὑδροτροφείῳ, οὗτινος τὸ βάθος φέρει κάχλικας, ἀμέσως διευθύνεται εἰς τινα κοιλότητα καὶ λαμβάνει τὸν χρωματισμὸν τῶν πέριξ αὐτοῦ ἀντικειμένων, ὅμοιον πρὸς τοὺς λίθους, ἐν οἷς κατέ-

φυγε, μέλαιναν ἂν οὗτοι εἶναι μέλανες, ἢ ἐρυθρωπὴν καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἡ ἀπομίμησις εἶναι τοιαύτη ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες τὸ πρᾶγμα, νομίζουσιν ὅτι τὸ ζῷον ἐξηφανίσθη.

Ἀπομίμησις ἑκουσία. Ὁ ὀκτάπους ἔχει καὶ τὸν διακρίνωσιν οὐδόλως. Αἱ ἀράχναι, τὰ ἔντομα, ὅταν πρόκηται νὰ συλληφθῶσι πίπτουσι κατὰ γῆς, συναγείρουσι τοὺς πόδας των, προσποιοῦνται τὸν τεθνεῶτα, ὡς κοινῶς λέγεται, καὶ προσομοιάζουσιν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πρὸς κόκκους, πρὸς καρπούς, πρὸς περιττώματα μηρυκα-

ΑΝΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

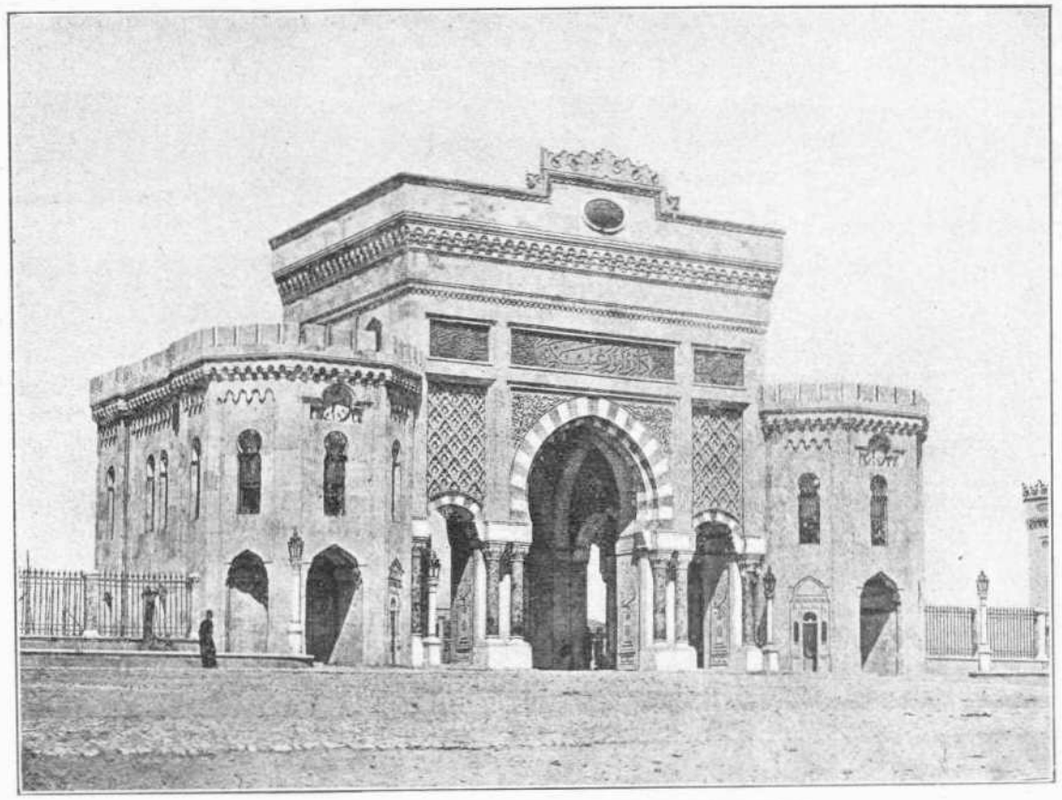

Η ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΣΕΡΑΣΚΕΡΑΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

στικῶν. Καὶ τοῦτο εἶναι ἀπομίμησις ἑκουσία.

Ἀπομίμησις παθητικὴ ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Μεταξὺ τῶν θηλαστικῶν ἡ Ἑρμυλίνη ἢ Λευκοΐκτις ἔχει διπλῆν τρίχωσιν· κατὰ τὸ θέρος εἶναι φαιὰ καὶ οὕτω προσομοιάζῃ εὐκόλως τῷ χρωματισμῷ τοῦ ἐδάφους, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα καθίσταται λευκὴ δυσκόλως διακρινομένη ἀνὰ μέσῳ τῶν χιόνων. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι παραλλαγή τις παραμένῃ λευκὴ καὶ κατὰ τὸ θέρος· αὕτη μὴ δυναμένη ἀπαρατήρητος νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὰ μικρὰ τρωκτικά, δι' ὧν τρέφεται, θὰ εὕρῃ τὸν θάνατον ταχύτατα ἐκ τῆς πείνης.

Ταὐτὸ συμβαίνει καὶ εἴς τι πτηνόν, τὸν *λαγόποδα*, ὅστις κατὰ τὸ θέρος κεχρωματισμένος ὡς οἱ λίθοι ἐν οἷς ἐνδιαιτᾶται καὶ τὸν χειμῶνα κατάλευκος ἐν τῷ μέσῳ τῶν χιόνων, διαφεύγει τοὺς ὀξεῖς ὀφθαλμοὺς τῶν ἁρπακτικῶν πτηνῶν, ὅπερ δὲν θὰ κατώρθου ἄνευ τῆς μεταβολῆς ταύτης τοῦ χρωματισμοῦ.

Καὶ ἕτερα ζῶα τῶν βορείων κλιμάτων καὶ τῶν Ἄλπεων, ἡ *πολικὴ ἀλώπηξ* καὶ ὁ *παραλλήσων λαγὼς* μεταβάλλουσι χρωματισμοὺς κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους

Ἀπομίμησις καθ' ἡλικίας τινάς. Αἱ κάμπαι τῶν λεπιδοπτέρων ἢ ψυχῶν μεταμορφοῦνται εἰς χρυσαλλίδας, μορφὰς ἀκινήτους, καὶ ἐν τῇ κατα-

στάσει ταύτῃ διάγουσιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον μέχρι τῆς εἰς τέλειον ἔντομον ἢ ψυχὴν μεταμορφώσεως αὐτῶν, ἐκτεθειμέναι εἰς παντοίους κινδύνους, ἰδίως δὲ εἰς τὰ ῥάμφη τῶν πτηνῶν. Μεταμορφούμενοι λοιπὸν λαμβάνουσιν ἐξωτερικῶς χρωματισμὸν ὅμοιον μετὰ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν μένουσιν ὑπνώττουσαι, πράσινον ἂν ἐπὶ φύλλων κεῖνται, λευκὸν ἂν ἐπὶ τοίχων, κιτρινωπὸν ἂν ἐπὶ σανίδων.

Ἀπομίμησις διαρκής. Τῆς διαρκοῦς ἀπομιμήσεως τὰ γεγονότα εἶναι τὰ γνωστότερα καὶ τὰ πολυαριθμότερα

Δίπτερά τινα ἔντομα ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ τοποθετήσωσι τὰ ὠά των ἐν ταῖς φωλεαῖς τῶν σφηκῶν, ἵνα αἱ ἐκ τῶν ὠῶν ἐκκολαφθησόμεναι σαρκοφάγοι σχαδόνες ἢ νύμφαι αὐτῶν καταφάγωσι τὰ τέκνα τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος ὑμενοπτέρων. Ὅπως λοιπὸν διαφύγωσι τὴν προσοχὴν τῶν σφηκῶν προφυλασσουσῶν τὰς φωλεὰς ἐκ τοιαύτης ἐπιδρομῆς, ἧς τινος τ' ἀποτελέσματα δὲν ἀγνοοῦσι, τὰ δίπτερα μεταμφιέννυνται οὕτως ὥστε προσομοιάζουσιν ἀκριβῶς πρὸς τὸ ἔντομον, ἐν τῇ φωλεᾷ τοῦ ὁποίου λάθρα εἰσάγουσι τὸ ὠὸν αὐτῶν.

Ἐντὸς τῶν δασῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ἵπτανται ἀναρίθμητοι ψυχαὶ τῆς ὁμοιογενείας τῶν Ἑλικονειδῶν, ἃς οὐδόλως προσβάλλουσι τὰ πτηνά, διότι ἀποζοῦσιν ὀσμὴν στυρακῶν

καὶ δυσάρεστον. Πάντα ὅμως τὰ λεπιδόπτερα δὲν ἔχουσι τοιοῦτό τι μέσον ἀμύνης· μεταξὺ τούτων τάσσεται καὶ ἡ Λεπταλίς, ἣν ἡ φύσις, ὅπως διαφεύγῃ τὸν κίνδυνον, ἐπροίκισε δι' ἐνδύματος προστατευτικοῦ· ἐξωτερικῶς ὁμοιάζει μεγάλως πρὸς τὰ Ἑλικονειδῆ. Βεβαίως ἐντομολόγος δὲν δύναται ν' ἀπατηθῇ, εὐχερέστατα ὅμως ἀποπλανῶνται τὰ πτηνά.

Ἔντομά τινα ἔχουσιν ὁμοιότητα πρὸς τεμάχια ξηρῶν ξύλων, πρὸς λειχῆνας πρὸς φύλλα. Ἐκ τῶν λεπιδοπτέρων τὰ καλούμενα ῥιπιδόπτερα, διότι φέρουσι πτέρυγας τετμημένας ἐν εἴδει ῥιπιδίου, ὅταν ἵστανται, πολλὴν τὴν ἀναλογίαν

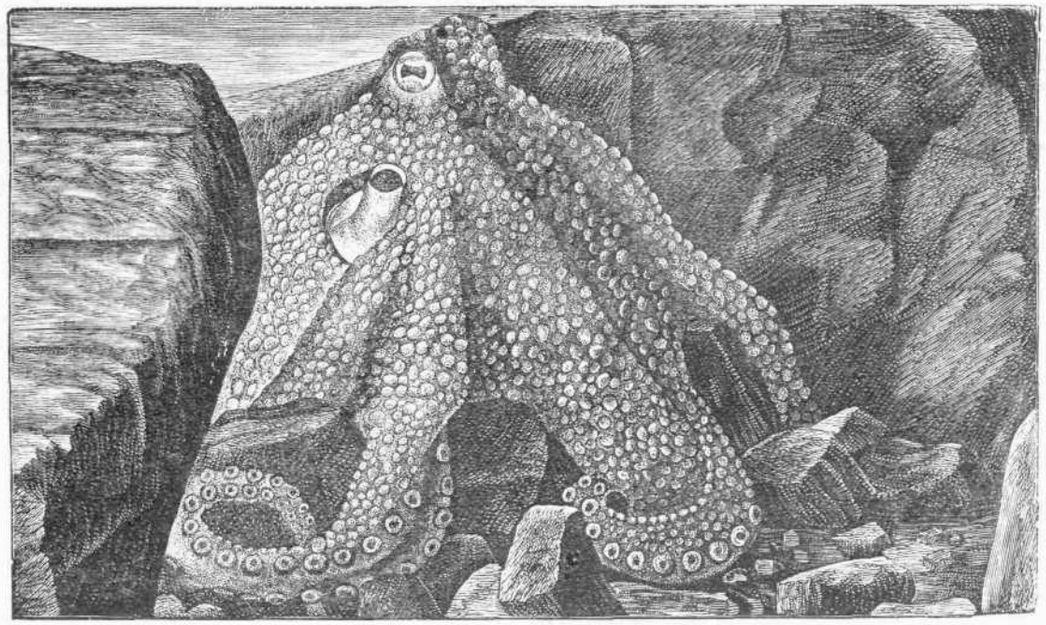

Ὀκτάπους

ἔχουσι πρὸς τ' ἀχαίνια (κοινῶς κ λ έ φ τ ε ς), καρπούς τῶν συνθέτων φυτῶν, οἵτινες παρασύρονται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἕνεκα τῶν πέριξ αὐτῶν τριχῶν.

Σχεδὸν δ' ὁλόκληρος ὁ κόσμος τῶν ζώων ὡρισμένου τόπου τῆς γῆς λαμβάνει τὸν διακριτικὸν χρωματισμὸν τῶν πέριξ, ὅπερ βεβαίως ἔχει ὡς κυρίαν καὶ πρώτην αἰτίαν τὴν ἀνάγκην, ὅπως τὰ ζῷα κρύπτωνται ὅσον τὸ δυνατὸν εὐχερέστερον. Ἐν Σαχάρᾳ, ἡ ἔρημος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῆς ἓν καὶ μόνον φέρει χρῶμα τὴν χροιὰν τῆς ἄμμου. Ὁ χρωματισμὸς ταύτης εἶναι ὑποκίτρινος ἀποκλίνων ὁτὲ μὲν πρὸς τὸν φαιὸν καὶ λευκόν, ὁτὲ δὲ πρὸς τὸν ὑπομέλανα. Μόνον εἰς τὰς ὀάσεις ἀπαντᾷ τὸ πράσινον χρῶμα τοῦ φυλλώματος τῶν φοινίκων.

Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ὁ φυσιοδίφης ἐρχόμενος κατὰ πρῶτον ἐκπλήσσεται ἕνεκα τῆς μονοτονίας τοῦ χρωματισμοῦ, οὐδὲν ζωηρὸν χρῶμα βλέπει, ἐρυθρόν, πράσινον, κυανοῦν ἐπὶ τῶν ζώων τῆς ἐρήμου. Ἐκτός τινων ἐξαιρέσεων, ἅπαντα τὰ ζῷα ἀπὸ τῶν θηλαστικῶν μέχρι τῶν ἀσπονδύλων ἔχουσι χρώματα προσομοιάζοντα τῷ γηΐνῳ. Ἐνῷ δὲ πτηνά, ἑρπετά, ἀκρίδες ἐν τῇ ἐρήμῳ οὕτως εἶναι κεχρωματισμένα, εἰς τὰς ὀάσεις τ' αὐτὰ εἴδη κοσμοῦνται διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων.

Μόνον μία κατηγορία ἐντόμων ἐξαιρεῖται· ταῦτα εἶναι μέλανα ἢ τοὐλάχιστον ἐξ ἀποστάσεως ὡς τοιαῦτα φαίνονται. Ἐξηγεῖται ὅμως ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἐκ τῶν ἑξῆς. Ἅπαντα τὰ κολεόπτερα ταῦτα ἔχουσι δυσάρεστον ὀσμήν, ἅμα δὲ ἐπίκειται κίνδυνος προσποιοῦνται τὸν νεκρὸν κυρτοῦντα τὰ ἔλυτρα καὶ προσκλείοντα τὸν θώρακα καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἔδαφος. Οὕτω δὲ συνεπτυγμένα ἔχουσιν ἀναλογίαν πρὸς τὴν κόπρον τῶν ἀντιλοπῶν, αἰγῶν καὶ προβάτων. Δύναταί τις λοιπὸν νὰ παραδεχθῇ ὅτι διὰ τῆς ὁμοιότητος ταύτης, εἰς ἣν προστίθεται καὶ ἡ δυσοσμία, προστατεύονται καταλλήλως ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν κινδύνων.

Ν. Χ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΤΡΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μεταξὺ ἑκατοντάδων ὅλων ἐπιγραφῶν, ὅσας ἀπὸ αἰῶνος ἤδη ἐξανάγει ἡμῖν εἰς φῶς τῆς ἀρχαίας Θεσσαλονίκης τὸ κατακεχωσμένον ἔδαφος, σπανιώτατα εἶνε τὰ κατὰ μέτρον πεποιημένα ἐπιγράμματα, γινώσκω δὲ ἐγὼ τοιαῦτα μόνον ἐννέα.

Τρία ἐδημοσιεύθησαν ἐν Παρισίοις ἔτει 1870 ἐν τῷ γνωστῷ ἔργῳ τοῦ Philippe le Bas («Voyage archéol. en Grèce, 1843-1844») ὑπ' ἀρ. 1364, 1374 καὶ 1405· τὰ δύο πρῶτα κεῖνται καὶ παρὰ Bœckh ἐν τῷ λεγομένῳ «Corpus inscript. Graec.» (Βερολ. 1843) ὑπ' ἀρ. 1973 καὶ 1988 b,

ἐκεῖνο μὲν πολλῷ τοῦ le Bas ἀκριβέστερον καὶ πληρέστερον, τοῦτο δὲ ἐπίσης κακῶς, τόσον ὥστε τοῦ Godfried Hermann αἱ ἐν τῷ βιβλίῳ «Opuscula» τόμ. 5 σελ. 175 εἰκασίαι εἶναι ἤδη ἀποδεδειγμέναι, ἐκ τῆς νέας τοῦ J. Mordtmann ἐν ταῖς καλουμέναις «Mittheilungen des Deutschen arch. Inst.» τῶν Ἀθηνῶν τόμ. 14 σελ. 192 (1889) γενομένης ἀντιβολῆς, *ἀπαξάπασαι* φροῦδαι καὶ ψευδεῖς. Τὸ ἐπίγραμμα, μόνον ἐκ τῶν τριῶν περισωθὲν ἡμῖν, κεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Σακελλαρίδου. Πρβλ. καὶ Kaibel epigramm. Gr. 522.

Ἡ ἔτει 1873 ἐπὶ διοικητοῦ Μιδὰτ πασσᾶ ἀρξαμένη κατασκαφὴ τῶν πυλῶν τοῦ πρὸς ἀνατολὴν Βυζαντινοῦ περιβόλου τῆς πόλεως, τῆς «Ψευδοχρυσῆς» (κοινῶς «Χρυσῆς», κατὰ τὸ Τουρκικὸν «τελὶ καπού»), «Κασσανδρεωτικῆς» (κοινῶς «Καλαμαριᾶς») καὶ «Ῥώμας» (Τουρκιστὶ «κανλὶ κουλέ», καὶ μικρός τις τῆς γῆς ἐκτὸς αὐτῶν ἐξομαλισμὸς ἐφανέρωσεν ἡμῖν πλεῖστα μνημεῖα τῶν ἐθνικῶν νεκροταφείων, ὧν μνείαν ποιεῖται Ἰωάννης Καμενιάτης, ὁ γνωστὸς ἱστορικὸς τῆς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἔτει 904 πολιορκίας τῆς Θεσσαλονίκης ἐν κεφ. 17. Μεταξὺ τῶν ἀνακαλυφθεισῶν ἐπιγραφῶν, ἃς φιλοπονώτατα τότε ἀντιγράψας ἐξέδωκεν ἔτει 1876 ἐν Παρισίοις ὁ πρώην ἑταῖρος τῆς ν Ῥώμη Γαλλικῆς σχολῆς, νῦν Ἀκαδημαϊκὸς ἀββᾶς L. Duchesne ἐν τῷ βιβλίῳ «Mémoire sur une mission au mont Athos» σελ. 7—69, τρία μόνον εἶναι τὰ ἔμμετρα ἐπιγράμματα, τὰ ὑπ' ἀρ. 11 (ἐκ τῆς «Καλαμαριᾶς»), 45 (ἐπίσης) καὶ 46 (ἐκ τῆς «Ῥώμας»), πάντα ἔτι σωζόμενα καὶ κείμενα τὸ πρῶτον ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, τὸ δεύτερον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ διοικητηρίου καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ κ. Κώτσιογλου.

Τῶν ἐπιγραμμάτων τούτων τὸ δεύτερον εἶναι ἀκριβέστατα ὑπὸ τοῦ Duchesne ἐκδεδομένον, τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ (διάλογος μεταξὺ παροδίτου καὶ τοῦ νεκροῦ, τοῦ ἀθλητοῦ Αἰλίου Νέπωτος) εἶναι ἀπηλλαγμένον σφαλμάτων γλωσσικῶν καὶ μετρικῶν, οἷα πολλὰ ἐνετρίβατο εἰς τῶν χρόνων τούτων τὰ ἐπιγράμματα τῶν ποιητῶν ἡ ὀλιγωρία καὶ τῶν χαρακτῶν ἡ ἀμάθεια.

Τοὐναντίον, ἀνακριβῶς ἐκδεδομένον εἶναι τὸ ὑπ' ἀρ. 11 ἐπίγραμμα εἰς Ἰούλιον Ἑρμῆν ἐκ τοῦ ἔτους 119 Χρ.:

δοιὸν ἐπ' εἰκοστῷ κεῖμαι λυκάβαντα βιώσας
ἀμφί γε νῦν χνοάων πρῶτον ἰουλοφορῶν.

Ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ, παντελῶς ἀδιανοήτῳ, ἐγὼ ἀνέγνων ἐπὶ τοῦ λίθου «*ἰουλοφόρον*»· πλὴν τούτου, αἱ πρῶται λέξεις ΑΜΦΙΓΕΝΥΝ, ἃς ὁ ἐκδότης διήρεσεν «*ἀμφί γε νῦν*», μεταγραπτέαι ἀνενδοιάστως «*ἀμφὶ γένυν*», τὸ δὲ «*χνοαῶν*» μετατονιστέον «*χνοάων*»· ἑρμηνείας ἀνάγκην δὲν ἔχει, νομίζω, πλέον ὁ ὡραῖος στίχος:

ἀμφὶ γένυν χνοάων πρῶτον ἰουλοφόρον

πεποιημένος κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Θεοκριτείου ἐκείνου:

ἄρτι γενειάσδων περὶ τὸ στόμα τὼς κροτάφως τε.

(Σοφ. Οἰδ. τυρ. 742 «ἄρτι χνοάζων λευκανθὲς κάρα», Ἀπολλ. Ἀργον. 2, 43 «ἔτι χνοάοντας ἰούλους ἀντέλλων»).

Δεινὰ ὑπὸ τοῦ χαράκτου ἔπαθε τὸ ὑπ' ἀρ. 46, ὅπερ ἀκριβῶς μὲν ἐκ τοῦ λίθου ἐξέδωκεν ὁ Duchesne, πλὴν εἴ τι ἐσφάλη περὶ τὴν συμπλοκὴν τῶν γραμμάτων, ἀστόχως δὲ ἐξήκατ' ἐμὲ ἀποκατέστησεν· ἐπὶ τοῦ μνημείου φέρεται:

ΟΥΝΟΜΑΜΕΝΓΟΝΕΕΣΣΙΔΡΟΣΟΝΟΙΔΕ
ΚΑΛΕΣΕΝΠΑΝΤΟΤΕΠΡΗΥΝΟΟΙΣΓΗΘΟΜΕ
ΝΟΝΠΡΑΠΙΣΙΝΑΛΛΟΛΙΓΟΝΒΙΟΤΟΥΦΑΟΣ
ΕΙΔΕΙΝΟΥΚΕΦΥΓΟΝΔΕΔΟΓΜΑΤΟΟΔΕ
ΤΟΙΣΙΜΙΤΟΙΣΔΙΕΒΗΝΔΕΖΩΗΣΔΕΚΑΚΕ
ΒΟΜΟΝΕΤΟΣΑΡΤΙΔΥ
ΠΑΔΗΝΚΕΙΜΑΙΜΗΤΕΚΑΛΩΝΜΗΤΕ
ΚΑΚΩΝ ΜΕΤΟΧΟΣ.

Τοῦ Duchesne ἡ μεταγραφὴ εἶναι ἥδε:

οὔνομα μ' ἐν γονέεσσι Δρόσων ὃ μ' ἐκάλεσσαν
πάντοτε πρηΰνοοις γηθόμενον πραπίσιν·
ἀλλ' ὀλίγον βιότου φάος εἴδειν, οὐκ ἔργον δὲ
δόγμα τὸ . . . . . τοῖσι μίτοις διέβην
5 (τῆσ)δὲ ζωῆς δέκα κἑβδομον ἔτος ἄρτι ὑπ' Ἅδην
κεῖμαι μήτε καλῶν μήτε κακῶν μέτοχος.

Ἀλλὰ πρῶτον, ἡ φράσις «οὔνομα μ' ἐν γονέεσσι Δρόσων ὃ μ' ἐκάλεσαν» πῶς καί ποτε δύναται νὰ συνταχθῇ ἐγὼ δὲν ἐννοῶ· ἔπειτα, ὅπως παραλίπω ὅτι τὸ ΟΙΔ ἐν στ. 1 μετεβλήθη τολμηρῶς εἰς «ὃ μ'», ὁ νεκρὸς μετεβαπτίσθη «*Δρόσων*», σαφῶς «*Δρόσος*» καλούμενος ἐν τῷ ἀναθηματικῷ τῆς ἐπιγραφῆς μέρει τῷ ἔχοντι ἐπὶ τοῦ λίθου:

ΜΕΜΙΑΔΡΟΣΩΤΕ
ΤΩΤΕΚΝΩ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

Καὶ ναὶ μὲν ὁ Dechesne καὶ ἐνταῦθα τὸ ΔΡΟΣΩΤΕ μεταβάλλει εἰς ΔΡΟΣΩΝΙ, ἀλλ' ἐγὼ εἰκάζω ἢ ὅτι τὰ γράμματα ΤΕ ἐγράφησαν κακῶς μετὰ τὴν λέξιν ΔΡΟΣΩ ὑπὸ τοῦ χαράκτου, ὅστις ἐπανορθούμενος τὴν παράλειψιν τοῦ ἄρθρου ΤΩ ἀφῆκε τὸν πρῶτον στίχον καὶ μετέθη εἰς τὸν δεύτερον ΤΩ ΤΕΚΝΩ, ἢ ὅτι ὁ νεκρὸς ἔφερε δύο ὀνόματα «*Μεμίας*» (*Μέμιος* κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν «*Μεμία*» εἶναι ἡ μήτηρ) καὶ «*Δρόσος*», τὸ δεύτερον προσεπιδοθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῶν γονέων, δι' οὓς λόγους καὶ ἐξηγεῖται τὸ ἐπίγραμμα. Ὁπωσδήποτε, δὲν διστάζω νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ νεκρὸς ἐλέγετο «*Δρόσος*», ὄνομα καὶ ἄλλοθεν γνωστόν, καὶ οὐχὶ «*Δρόσων*», νῦν πεπλασμένον. Περὶ τοῦ πέμπτου στίχου ὁ ἐκδότης γράφει: Si l'on conserve les deux lettres ΔΕ la syllabe ζω doit être comptée comme brève et le vers a perdu sa première syllabe: ὧδε serait le moindre supplément possible; mais τῆσδε va mieux pour le sens· ἀλλὰ πῶς δύναται μετρικῶς νὰ ἀναγνωσθῇ ὁ στίχος:

τῆσδε ζωῆς δέκα κἑβδομον ἔτος ἄρτι δ' ὑπ' Ἅδην

ἐγὼ δὲν βλέπω, ἀγνοῶ δὲ κατὰ ποῖον πιθανωτέρα εἶναι καὶ ἡ ὑπόνοια ὅτι ὁ συντάξας τὸ ἐπίγραμμα ἠμέλησεν ὅλως τῆς στιχοποιίας.

Κατ' ἐμὲ τὸ ἀντίγραφον, ὅπερ προέκειτο τῷ χαράκτῃ, εἶχεν ὧδε:

οὔνομα μὲν γονέεσσι (Δρόσος)· Δρόσον οἷδ' ἐκάλεσσαν
πάντοτε πρηΰνοοις γηθόμενον πραπίσιν·
ἀλλ' ὀλίγον βιότου φάος εἴδειν οὐκ ἔργον δὲ
δόγμα τὸ - ὀδε - τοῖσι μίτοις διέβην
5 δὲ ζωῆς δέκα κἑβδομον ἔτος· ἀπάρτι δ' ὑπ' Ἅδην
κεῖμαι μήτε καλῶν μήτε κακῶν μέτοχος·

ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ πρὸ τῆς λέξεως «*Δρόσον*» ἐξέπεσεν ἡ αὐτὴ «*Δρόσος*», ἐν τῷ πέμπτῳ δὲ ἀντὶ τοῦ «*ἀπάρτι*» ὁ χαράκτης, παραλιπὼν τὰ γράμματα ΠΑ, ἔγραψε τὸ ἄλλως συνηθέστερον «*ἄρτι*». Καὶ αὗται μὲν αἱ δύο μεταβολαὶ καὶ ἁπλαῖ εἶναι καὶ μικραί· ὅσον δ' εἰς τὸν τέταρτον στίχον, καίπερ πολλὰ φροντίσας δὲν κατώρθωσα μέχρι τοῦ νῦν νὰ ἀνακαλύψω τὸ σφάλμα καὶ νὰ ἐπανορθώσω αὐτό· ἡ μὲν ἔννοια εἶναι ὅτι «ὁ Δρόσος οὐκ ἔφυγε τὸ δόγμα, *τὸν νόμον τὸν ἐπιβεβλημένον εἰς τοὺς βίους τῶν ἀνθρώπων*» (ἐὰν οὕτως ἑρμηνευθῇ ἡ λ. «*μέτοις*»), πῶς δὲ ὁ ποιητὴς ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἴσως θὰ εὕρῃ ἄλλος τις εὐτυχέστερος ἐμοῦ.

Ἕβδομον ἐπίγραμμα εἶναι ὅπερ πρὸ μηνῶν ἑπτὰ ἀνακαλυφθὲν κατὰ τὴν ἀπό τινος χρόνου ἐπαναληφθεῖσαν κατασκαφὴν τοῦ ἀνατολικοῦ περιβόλου τοῦ πρὸς νότον τῆς «Καλαμαριᾶς» κατεχώρισεν ἐν τῇ *Ἑστίᾳ* τῆς 24ης Μαρτίου 1891 (ἀρ. 12) φιλάρχαιος πολίτης, ὁ Σ. Α. Ἀστεριάδης καὶ ἐκ τῆς *Ἑστίας* ἐπανέλαβεν ἡ ἐφημερὶς «Berliner philologische Wochenschrift» τῆς 20 Ἰουνίου (ἀρ. 25). Ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἔκδοσις ἐγένετο ἀκριβής πλὴν ὅτι ἐν τῷ ὀγδόῳ στίχῳ οὐχὶ δύο γραμμάτων ἀλλ' ἑνὸς ἴχνη φαίνονται πρὸ τοῦ ΕΝ, ἤτο δὲ τοῦτο Ξ· ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ ἡ τοῦ Βερολίνου ἐφημερὶς παρέλιπε μετὰ τὸ ΔΕ τὰ γράμματα ΚΕ (=*καί*)· ἐκ τῆς παραδρομῆς δὲ ταύτης ἀπατηθεὶς καὶ ἐγώ, ἀπὼν τῆς Θεσσαλονίκης, εἴκασα περὶ τοῦ στίχου ἄλλοτε εἰκασίας πάντῃ ἀλλοτρίας· τέλος, ἐν τῷ ἐνάτῳ στίχῳ τὸ τρίτον γράμμα δὲν εἶναι τὸ ἀπατηλὸν **W**, ὅπως ἔν τε τῇ *Ἑστίᾳ* καὶ ἐν τῷ Γερμανικῷ περιοδικῷ φέρεται, ἀλλὰ **N**. Ταῦτα προοιμιασάμενος μεταγράφω τὸ ἐπίγραμμα ὧδε :

τὸν μὲ καταφθίμενον παναώρια τῇδε Κούαρτος
θάψεν ἔσω γαίης ὠγυγίων λαγόνων
Ἐπίγονον· τεῦ ξ]εν δὲ καὶ ἐσσυ(μένοι)σι νοῆσα(ι·)
(στ)ήλην οἰχομένου καὶ χάριν ὑστατίην

Καὶ ταῦτα μέν, ἅτινα οἱ ἀναγνῶσται τῆς *Ἑστίας* δύνανται νὰ παραβάλωσι πρὸς τὸ ἐπὶ τοῦ λίθου κείμενον τὸ κεφαλαίοις γράμμασιν ἐκδοθὲν ἐν τῇ *Ἑστίᾳ* τῆς 24 Μαρτίου, οὐδεμιᾶς δέονται ἑρμηνείας σαφέστατα ὄντα, πλὴν τοῦ «*ἐσσυμένοις*» (= «σπεύδουσιν, ἐπιθυμοῦσι, προθυμουμένοις») ἀνθ' οὗ ἴσως θὰ εἴκαση τις «*ἐσσομένοις*». Ὅσον δὲ εἰς τὰς λέξεις καθ' ἑαυτάς, τὸ ἐπίρρημα «*παναώρια*» πρῶτον νῦν γινώσκεται ἐκ τοῦ ἐπιγράμματος, οὗ ὁ ποιητὴς ἐν νῷ εἶχε τὸ καθ' Ὅμηρον ἐν Ἰλιάδι Ω 540 ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως περὶ Πηλέως λεγόμενον:

ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν *Παναώριον*,

ὅπερ ὁ ἀρχαῖος Σχολιαστὴς ἐξηγεῖται «παντελῶς ἄωρον ἀποθανούμενον». ὅπως ὁ ποιητὴς τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ Boeckh ἀρ. 1988b ἐν στίχῳ 11:

εἰδότες ἀνθρώπων γενεὴ ταχέως ὅτι λήγει

ἐνεθυμεῖτο τὸ Ὁμηρικὸν Ἰλ. Ζ 149 :

ἀνδρῶν γενεὴ ἡ μὲν φύει ἡ δ' ἀπολήγει.

Ὅσον εἰς τὴν λ. «*λαγόνων*», τὴν σημαίνουσαν «γῆς σχίσμα», ἐπὶ τάφου κεῖται καὶ ἐν ἀδεσπότῳ τοῦ Ἀνθολογίου ἐπιγράμματι 748 : «τύμβος— λαγόνεσσι Σεβήραν ἔχω».

Ὄγδοον καὶ ἔνατον ἐπίγραμμα Θεσσαλονίκης μετρικὸν εἶνε ἀνέκδοτα ἐν τῇ συλλογῇ μου ὑπ' ἀρ. 20 καὶ 32. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἄλλοτε.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1891.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

ΤΕΧΝΗΤΗ ΒΡΟΧΗ

Εἶνε δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ὁ ἄνθρωπος βροχὴν κατὰ βούλησιν; Τὸ πρόβλημα τοῦτο ἀπασχολεῖ ἀπό τινος ζωηρῶς τοὺς Ἀμερικανούς. Παρετηρήθη ὅτι τὰς μεγάλας μάχας ἐπακολουθεῖ συνήθως μεταβολὴ τοῦ καιροῦ, συσσώρευσις νεφῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ καὶ αἰφνίδιοι καταιγίδες, τὰς ὁποίας οὐδὲν σημεῖον

Ὁ στρατηγὸς Δύρενφορδ

προαναγγέλλει τὴν προτεραίαν. Καὶ ἐκ τούτου ἐγεννήθη ἡ εἰκασία ὅτι ἡ μεταβολὴ ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ ἀντικτύπου τῶν κανονοβολισμῶν καὶ τῶν ἄλλων κρότων τῆς μάχης καὶ ὅτι ἑπομένως ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ μέσον τοῦτο πρὸς παραγωγὴν βροχῆς ἐν καιρῷ ξηρασίας.

Μέχρι τοῦδε ὅμως αἱ γνῶμαι αὗται ἦσαν ἁπλᾶ ἀερολογήματα — χωρὶς λογοπαίγνιον — βασιζόμενα ἐπὶ παρατηρήσεων ἀβεβαίων. Ἀλλὰ τὰ κατ' αὐτὰς γινόμενα ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις πειράματα, ἐὰν δὲν λύσωσι τὸ ζήτημα, τοὐλάχιστον εἰσάγουσιν αὐτὸ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης.

Τὰ πειράματα ταῦτα γίνονται δαπάναις τοῦ δημοσίου, ψηφισθείσης σπουδαίας πιστώσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἡ διεύθυνσις ἔχει ἀνατεθῇ εἰς τὸν στρατηγὸν Δύρενφορδ, ὅστις ἐπεδόθη εἰς τὸ ἔργον μετ' ἐκτάκτου ζήλου καὶ ἔχει μεγάλην πεποίθησιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν πειραμάτων. Καὶ πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἀμερικανῶν βιομηχάνων συμμερίζονται τὴν πεποίθησιν ταύτην, στηριζόμενοι ἐπὶ παρατηρήσεων, γενομένων κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς διατεμνούσης τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας σιδηροδρομικῆς

γραμμῆς μέχρι τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν στεροῦνται ὁμολογουμένης σπουδαιότητος.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐργασιῶν, ἃς ἀπῄτησεν ἡ κατασκευὴ τῆς γραμμῆς ταύτης, ἐδέησε νὰ ἀνατιναχθῶσι μεγάλοι γρανιτικοὶ βράχοι διὰ δυναμίτιδος. Τὸ μέρος εἰς ὃ ἐγένοντο αἱ ἐργασίαι αὗται ἦτο γνωστὸν ἐπὶ ἄκρα καὶ ἀθεραπεύτῳ ξηρασίᾳ. Ἐν τούτοις ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ὑπονόμων καὶ τῶν ἐκρήξεων ἤρχισαν βροχαὶ ἄφθονοι. αἵτινες ἐπανελαμβάνοντο ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθουν αἱ διατρητικαὶ ἐργασίαι, ἔπαυσαν δὲ ἅμα ἔπαυσαν αἱ ἐκρήξεις. Ἡ ἐπίδρασις λοιπὸν τούτων εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς βροχῆς ἐφάνη ἀναντίρρητος τοὐλάχιστον εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκείνην.

Ὁ στρατηγὸς Δύρενφορδ ἐξέλεξε διὰ τὰ πειράματά του τὸ ξηρότερον διαμέρισμα, τὸ ὁποῖον ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ, μακρὰν πάσης καλλιεργείας καὶ διαμονῆς ἀνθρώπων, μακρὰν παντὸς δάσους, ὀρέων ἢ ὑδάτων καὶ ἐν γένει πάσης γειτνιάσεως δυναμένης νὰ καταστήσῃ ἀμφίβολα τὰ ἐξαγόμενα τῶν πειραμάτων του. Εἰς τὸ προσωπικόν του παρέλαβεν ἕνα μετεωρολόγον, ἕνα χημικόν, ἕνα ἠλεκτρολόγον καὶ δύο ἀεροναύτας, οἵτινες θὰ ἐξετάζωσι λεπτομερῶς τὰ διάφορα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας κατὰ τὰς διαφόρους φάσεις ἑκάστου τῶν γενησομένων πειραμάτων. Δὲν θὰ περιορισθῶσι δὲ τὰ πειράματα μόνον εἰς κανονοβολισμοὺς ῥιπτομένους ἀπὸ τοῦ ἐδάφους· ἀλλὰ καὶ χάρτινοι ἀετοί, μεγέθους δέκα ἕως δώδεκα ποδῶν, θὰ ἀνυψοῦνται εἰς ὡρισμένα ὕψη, φέροντες φυσίγγια δυναμίτιδος καὶ νιτρογλυκερίνης, συγκοινωνοῦντα μὲ ἠλεκτρικὰς συστοιχίας διὰ χαλκίνου σύρματος, ἵνα γίνεται ἡ ἔκρηξις εἰς οἱονδήποτε ὕψος θέλει ὁ διευθύνων τὰ πειράματα. Πρὸς τοῦτο θὰ μεταχειρισθῶσι καὶ ἀερόστατα διαμέτρου ἀπὸ δέκα ἕως τριάκοντα ποδῶν, πεπληρωμένα ὡς συνήθως δι' ὀξυγόνου, ἀλλὰ συνδεδεμένα μὲ κύστεις πεπληρωμένας ἐξ ὑδρογόνου. Δι' ἠλεκτρικοῦ δὲ σύρματος θὰ φέρωσιν εἰς συγκοινωνίαν τὰ δύο ἄκρα καὶ θὰ παράγεται ἡ ἔκρηξις, τὴν ὁποίαν παράγουσι τὰ δύο ταῦτα ἀέρια ἑνούμενα.

Ὁ στρατηγὸς Δύρενφορδ φαίνεται ὅτι ἐλπίζει ἰδίως εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τελευταίου τούτου ἐκκρηκτικοῦ μέσου, ἐξ οὗ ἀναμένει δονήσεις βιαιοτέρας καὶ ἡμικυκλικοὺς ἀντικτύπους μᾶλλον παρατεταμένους ἢ ἐκ τῶν ἐκρήξεων τῆς πυρίτιδος καὶ τῆς δυναμίτιδος.

Οἱ ἀετοὶ ἄλλως τε καὶ τὰ ἀερόστατα δὲν θὰ ὑψοῦνται μονομερῶς, ἀλλὰ πολλὰ ὁμοῦ καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ εὐρείας ἐκτάσεως κατὰ πλάτος καὶ εἰς διάφορα ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα. Ὁ σκοπὸς τοῦ Δύρενφορδ εἶνε νὰ ὑψώσῃ κλιμακηδὸν τοιαῦτα ἐκρηκτικὰ μηχανήματα ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ μέχρις ὕψους 7.000 περίπου ποδῶν. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἐλπίζει ἐπὶ πλέον νὰ ἐξακριβώσῃ ἐὰν βροχὴ παραγομένη εἰς ὕψος τρισχιλίων ποδῶν παραδείγματος, χάριν πίπτει μέχρι τοῦ ἐδάφους καὶ δὲν διακόπτεται καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῆς ξηρότητος τῶν κατωτέρων στρωμάτων.

Τὸ πρόγραμμα εἶνε ἐντελῶς πρακτικὸν καὶ περιλαμβάνει, ὡς βλέπετε, ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ ζητήματος. Ἵνα αἱ παρατηρήσεις ὦσιν ἀκριβεῖς καὶ πλήρεις, θὰ γείνωσι τέσσαρες σειραὶ πειραμάτων, ὧν ἕκαστον θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας.

Τὸ ὑλικὸν ὅπερ παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν οἱ πειραματισταὶ σύγκειται ἐξ ἑκατὸν ἀεροστάτων, πολλῶν ἑκατοντάδων χαρτίνων ἀετῶν καὶ πολλῶν χιλιομέτρων χαλκίνου σύρματος, χωρὶς νὰ παριθμήσωμεν τὴν προμήθειαν τῶν χημικῶν προϊόντων καὶ τὰς ἀναγκαίας πρὸς παραγωγὴν τῶν ἀερίων καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ συσκευῶν.

Τὰ πειράματα ἤρχισαν ἤδη ἐν Τεξὰς καὶ ἠγγέλθη μάλιστα ὅτι ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας. Ἐὰν τῷ ὄντι ἐπέτυχον προστίθεται μία ἔτι σπουδαία ἀνακάλυψις εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ κατορθώματα τοῦ αἰῶνος. Ὁ ἄνθρωπος θὰ καταγάγῃ νέαν νίκην κατὰ τῆς φύσεως καὶ θὰ δύναται κατὰ βούλησιν νὰ προκαλῇ εὐεργετικὰς βροχάς, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς γεωργίας. Ἐνῷ δὲ μέχρι τοῦδε οἱ γεωργοὶ κατέφευγον εἰς λιτανείας καὶ δεήσεις διὰ νὰ συγκινήσωσι τὸν οὐρανὸν ἐν καιρῷ ἀνομβρίας, εἰς τὸ μέλλον θὰ τὸν ἀπειλῶσι διὰ τηλεβόλων καὶ δυναμίτιδος! Οὕτω δὲ θὰ λυθῇ καὶ τὸ αἰώνιον ζήτημα τοῦ καταβρέγματος τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν, ἀνατεθειμένης τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰς τό... πυροβολικόν.

Μένει τώρα ν' ἀνακαλυφθῇ καὶ τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ ζητήματος, τουτέστι νὰ δυνάμεθα νὰ διασκεδάζωμεν τὰ νέφη, ἵνα ἀναφαίνεται ὁ ἥλιος, ὁσάκις ἐπιθυμήσωμεν αἰθρίαν. Διότι ἡ παραγωγὴ τῆς βροχῆς εἶνε τὸ ἥμισυ μόνον τοῦ προβλήματος· εἶνε ἐπίσης ἀνάγκη νὰ κάμνωμεν καλοκαιρίαν. Κ.

ΣΟΝΕΤΤΑ

1

Ἡ ξενιτειὰ κ' ὁ χωρισμός,— παλιοί μου πόνοι,
Πασχίζουν νὰ σαλέψουνε τὸ νοῦ μου πάλι!
Πάλι ἕνα θάμμα γίνεται καὶ μὲ γλυτόνει
Ἀπ' τοῦ καϋμοῦ τὴ φοβερὴ ἀνεμοζάλη!
Πάλι μὲ μάτια σφαλιχτὰ καὶ τρομασμένα,
Θενὰ κλεισθῶ μέσ τῆς καρδιᾶς αὐτῆς τὰ βάθη
Θενὰ τὴν κάμω σπιτικὸ στὰ μαῦρα ξένα,
Καὶ θενὰ τραγουδῶ παλιὲς χαρὲς καὶ πάθη·
Κι' ὅποιος περνᾷ, καὶ γι' ἄπονη καρδιὰ τὴν παίρνει
Δὲν ξέρει τί καλοτυχιὰ καὶ τί γαλήνη
Ἡ ἀγάπη στὴ φορτούν' αὐτὴ ἀπάνω φέρνει.
Τί λάδι πάσ τὰ κύματα σωτήριο χύνει.
Κι' ἀρχίζω πάλι, ἀγάπη μου, νὰ σοῦ τὸ λέγω,
Πῶς ζῶ καὶ χαίρομαι γιὰ σέ, γιὰ σὲ σὰν κλαίγω.

2

Πόσες καρδιὲς γεράσανε καὶ μαραθῆκαν,
Κ' ἐγὼ σὰν τὸ ζουμπούλι ἀνθῶ μέσα στὰ χώματα!
Πόσες ἀγάπες σὰν αὐγῆς δροσιὰ χαθῆκαν,
Κ' ἡ ἀγάπη τοῦτη μιᾶς ζωῆς δροσίζει χρόνια!
Ἀπ' οὐρανόδρεχτο βουνὸ μιὰ βρύση τρέχει,
Σ' ἕνα λειβάδι ἀθάνατο, χλωρὸ λειβάδι,
Ποῦ ὅπιος πιῇ σταλαγματιά, τὴ χάρι ἔχει
Νὰ ζῇ μιὰ μέρ' ἀτέλειωτη καὶ δίχως βράδυ.
Κι' ὁ ἥλιος, ποῦ ὅ,τι λουλουδὰ γεννᾷ ἡ φύση,
Αὐτὸς τ' ἀνοίγει, καὶ σιγὰ μᾶς τὸ μαραίνει,
Τὰ λουλουδὰ ποῦ πίνουνε σ' αὐτὴ τὴ βρύση,
Μὲ τὲς πυρὲς ἀχτίδες του δὲν τὰ ξηραίνει.
Ἐκεῖ γλυκοποτίσθηκε καὶ ἡ καρδιὰ σου,
Πῶχει λαμπρὸ παλάτι της τὴν ὀμορφιὰ σου.

3

Τεχνίτρα μου θαμματουργή, καὶ πειὸ μεγάλη,
Ἀπὸ ταμένα ποῦ ζητῶ νὰ σὲ στορήσω,
Σὲ βλέπω γελαζούμενη στὸ νοῦ μου πάλι,
Καὶ τὸ τραγοῦδί μου ἀπορῶ πῶς νάρχινήσω!
Ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ μάγισσα στὰ ξένα ψάνης,
Νὰ πῆς τὴ μοῖρα τὴ χρυσῆ τ' ἀγαπητοῦ σου,
Ὡς τὴ στιγμὴ ποῦ ἔφθασες νὰ τὸν τρελλάνῃς,
Μὲ τὸ ἀξέχαστο φιλὶ τοῦ χωρισμοῦ σου
Σ' ἀνιστορῶ, κ' ἡ ὄψι μου χαμογελάει,
Σὰν νύχτα ποῦ συννέφιαζε καὶ ξαστερίζει.
Χρόνων καὶ χρόνων ὡμορφιὲς ὁ νοῦς μετράει,
Κ' ἡ μιὰ 'π τὴν ἄλλη πειὸ γλυκά τονε φωτίζει.
Τὲς βλέπω νὰ διαβαίνουνε μιὰ μιὰ μπροστά μου,
Νεράϊδες, ποῦ ξεφεύγουνε τὴν ἀγκαλιά μου!

4

Σὲ βλέπω ταξειδιώτισσα ξενιτεμμένη.
Καθὼς ποῦ σ' εἶδα μιὰ φορὰ σ' ἔν' ἀκρογιάλι,
Κοπέλλα βεργολυγερὴ καὶ χαϊδεμμένη,
Μὲ μιὰ πλεξούδα καστανή, μ' ἀφρᾶτα κάλλη.
Ῥωτῶ τὰ μαῦρα μάτια σου, καὶ λὲν πῶς ξέρεις
Νὰ κλεῖς τῆς νιότης τὸν καϋμὸ στὰ σωθικά σου
Ρωτῶ τὰ χείλη σου, καὶ λὲν πῶς θενὰ φέρῃς
Χρόνια καλότυχα στὸ νιὸ τῆς ἀρεσκειᾶς σου.
Λαμπρὸ φεγγάρι νὰ τὸ πῶ τὸ πρόσωπό σου,
Δὲν κατεβαίνει τέτοιο φῶς ἀπ' τὸ φεγγάρι.
Νὰ σοῦ τὸ πῶ βασιλικὸ τὸ στάσιμό σου,
Δὲν στάθηκε βασίλισσα μὲ τόση χάρι.
Ἡ ὄψι σου μι' ἀγγελικὴ χαρὰ σκορπάει,
Ποῦ γίνετ' ἄγγελος κι' αὐτὸς ποῦ σὲ θωράει

5

Ὁ ἥλιος κι' ἂν βασίλεψε, κι' ἂν σκοτεινιάζῃ,
Ἀκόμη μιὰν ἀναλαμπὴ θωρῶ στὴ Δύσι,
Ἀκόμα χίλιες λαμπερὲς θωριὲς ἀλλάζει
Τὸ σύννεφο ποῦ πρόβαλε νὰ μὲ φωτίσῃ.
Τώρα στ' ἀγνό σου πρόσωπο μιὰ γλύκ' ἀστράφτει
Ὁποῦ μοῦ λέει πῶς ἀγαπᾷς, πῶς ἀγαπέσαι,
Καὶ μιὰ λαχτάρα μυστικὴ στὸ νοῦ μου ἀνάφτει,
Νὰ πῶ πῶς ξέρω σὰν μὲ δῇς τί συλλογιέσαι.
Λόγια γλυκά, ποῦ νὰ τὰ πῇ ὀρνιέται ἡ γλῶσσα!
Κάλλιο νὰ πῶ τοὺς δύστυχους παλιοὺς μου [χρόνους,
Καὶ σύ, πονῶντας σπλαχνικὰ σὲ πάθια τόσα,
Παρηγοριὰ μὲ πειὸ πικροὺς νὰ δίνῃς πόνους·
Τοὺς πόνους σου, σὰν ἄφινες γονιῶν ἀγκάλη,
Καὶ πέτας ἀπ' τὴ μιὰ φωλιὰ γιὰ ναῦρῃς ἄλλη.

6

Χίλιες φορὲς τὸ θάμμασα, κι' ἀκόμα, φῶς μου,
Σὰν στοχασθῶ πῶς μοναχὲς οἱ δυὸ καρδοῦλες,
Ἀπὸ τὲς δυὸ ξεκίνησαν μεριὲς τοῦ κόσμου,
Καὶ σ' ἕνα κόρφο ἀράξανε σὰν δυὸ βαρκοῦλες.
Πάλι ῥωτῶ, ποιὰ δύναμι, καὶ ποιὰ λαχτάρα
Τὲς ἔσερν' ἀπ' Ἀνατολὴ καὶ ἀπὸ Δύσι,
Ν' ἀνταμωθοῦνε στοῦ Βορειᾶ τὴ μαύρη ἀντάρα,
Κ' ἡ μιὰ τὴν ἄλλη ἐκεῖ νὰ δῇ καὶ νὰ γνωρίσῃ!
Ὄχι, δὲν ἤτανε τυφλὸ τῆς Μοίρας θάμμα!
Τὸ εἶχε γράψει τοῦ Θεοῦ τὸ ἅγιο χέρι,
Στὸν οὐρανὸ τὸ ἐκάναμε μεγάλο τάγμα,
Ἀχώριστοι νὰ ζήσουμε σὲ κάθε ἀστέρι.
Ἐκεῖ σὲ πρωτογνώρισα, κι' ἐδῶ σὰν σ' εἶδα,
Χαιρετηθῆκαν δυὸ πουλιὰ 'πὸ μιὰ πατρίδα.

7

Χέρι μὲ χέρι τῆς ζωῆς τὸ μαῦρο δρόμο
Διαβαίναμε, καὶ τὸ γλυκὸ χαμόγελό σου
Μέσ' ἀπ' τὰ σπλάχνα μ' ἔδιωχνε τὸν κρύο τρόμο,
Ποῦ μ' ἔπιασε, σὰν κύτταζα τὸ μνῆμα ἐμπρός [σου.
Γιατ' ἔνοιωθα πῶς τὰ φριχτὰ σκοτάδια σχίζεις,
Καὶ βλέπεις πέρ' ἀπ' τὲς ὀρημιὲς ποῦ βλέπ' ἡ [θλίψι.
Κ' ἐδιάβαζα στὴν ὄψι σου πῶς τὸ γνωρίζεις,
Τί στερνὰ ὁ θάνατος ζητάει νὰ κρύψῃ.
Μιὰ σου ματιὰ μοῦ χάριζε μαρτύρου θάρρος,
Καὶ δὲν ψηφοῦσα σάβανο μηδὲ λιθάνι,
Κ' ἔλεγα πῶς μ' ἐσὲ γλυκὸς εἶνε κι' ὁ Χάρος,
Πῶς ζῇ καὶ χαίρει ὅποιος μαζὶ μὲ σὲ πεθάνῃ.
Γιατὶ θ' ἀκολουθάῃ κι' αὐτὸς ὅπου σὲ φέρουν
Οἱ ἄγγελοι, ποῦ χωρὶς ἐσὲ χαρὰ δὲν ξέρουν.

8

Στὰ κύματα καθούμαστε κοντὰ ἕνα βράδυ,
Κ' ἐκεῖ ποῦ μᾶς νανούριζε τὸ λαλητό τους,
Γελάσανε τὰ μάτια σου μὲ οὐράνιο χάδι,
Σὰν νὰ ξυπνῆσαν ἔξαφνα ἀπὸ τ' ὄνειρό τους.
Κρυφὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ ποῦ εἶχες νοιώσει,
Τ' ἀγγελικό σου νὰ ξηγάῃ ἀρχίζει στόμα,
Κ' ἐτρέχανε τὰ λόγια σου μὲ γλύκα τόση,
Ποῦ μέσ' αὐτὴ τὴ μοναξιὰ τ' ἀκούγω ἀκόμα!
Τ' ἀθάνατα τραγούδι' αὐτοῦ τοῦ πλάνου κόσμου,
Ποῦνε γραμμένα μὲ φιλιά, μὲ δάκρυα κ' αἷμα,
Σὰν τ' ἄκουσα, δὲν πήρανε τὸ νοῦ μου, φῶς μου,
Σὰν ποῦ τὸν πῆρε τὸ γοργὸ ἐκεῖνο ῥέμμα.
Καὶ τ' ἀνθοστέφανά μου αὐτὰ ποῦ πλέκω τώρα,
Εἶν' ἀπ' τὸ περιβόλι σου κομμένα δῶρα. **Α'**

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχαιολογικά

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Βερολίνῳ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου καθηγητὴς Kekulé καταγίνεται ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας. Πρὸ μικροῦ ἀνεχώρησεν ἐκ Σμύρνης συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὀθωμανικοῦ Μουσείου Κωνσταντινουπόλεως Χαμδῆ βέη καὶ δύο τῶν ἑταίρων τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, μετέβη δὲ εἰς τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Μαγνησίας τῆς ἐπὶ Μαιάνδρῳ, ἵνα ὁρίσῃ ἐκεῖ τὰς θέσεις ὅπου δαπάναις τῆς Γερμανικῆς κυβερνήσεως θὰ ἐκτελεσθῶσι μεγάλαι ἀνασκαφαί. Τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν παρεχώρησε προθύμως ὁ Σουλτάνος, ἐλπίζεται δὲ νὰ φέρωσιν αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται εἰς φῶς σπουδαιότατα ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα. Εἰς παρομοίας μελέτας θὰ ἀσχοληθῇ ὁ Γερμανὸς ἀρχαιολόγος καὶ ἐν Μιλήτῳ.

— Ἀνευρέθη κατ' αὐτὰς εἰς τὰς ἐκσκαφὰς τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς κεφαλὴ γυναικεία ἐκ μαρμάρου ὀλίγῳ μικροτέρα τοῦ φυσικοῦ. Ἡ κεφαλὴ αὕτη, ἀρκετὰ καλῶς ἐξειργασμένη, φέρει κρήδεμνον ἐπὶ τῆς κόμης, ἡ δὲ ἐργασία τοῦ προσώπου εἶνε ἀρκετὰ ἐπιμεμελημένη. Ἡ κεφαλὴ αὕτη εἰκάζεται ὅτι ἀνήκει εἰς ἀκέφαλον ἄγαλμα ἀνευρεθὲν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, τοῦ ὁποίου λείπουσι καὶ αἱ χεῖρες, ὅπερ ὅμως δὲν φαίνεται τῆς αὐτῆς τέχνης μετὰ τῆς κεφαλῆς.

Φιλολογικά

Ὁ Γεώργιος Ἔβερς, ὁ διάσημος Γερμανὸς συγγραφεὺς ἐπεράτωσε νέον μυθιστόρημα καὶ

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

(16—22 Ὀκτωβρίου)

Μετεωρολογικὰ Στοιχεῖα **Ἀθηνῶν**	**Ἡμέραι**							Ἐξηγήσεις
	16	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	
Ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις	750,3	746,4	743,1	754,5	749,8	747,9	756,0	Ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις παριστᾷ τὸ ὕψος τῆς ὑδραργυρικῆς στήλης, τῆς μετρούσης τὸ βάρος τοῦ ἄνωθεν τοῦ βαρομέτρου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· ἐκτιμᾶται δὲ εἰς χιλιοστὰ τοῦ μέτρου.
Μέση θερμοκρασία	20,3	20,2	16,8	14,5	9,8	9,2	12,6	Ἡ μέση θερμοκρασία κατὰ τὴν ἑκατονταέβαθμον κλίμακα ἐκτιμωμένη, παριστᾷ τὸν μέσον ὅρον τῶν διαφόρων θερμοκρασιῶν τῆς ἡμέρας.
Μεγίστη θερμοκρασία	24,4	22,4	20,0	18,5	11,7	10,0	19,0	Ἡ μεγίστη θερμοκρασία παριστᾷ τὴν ὑψηλοτέραν κατὰ τὴν διάρκειαν ἑκάστης ἡμέρας θερμοκρασίαν.
Ἐλαχίστη θερμοκρασία	16,2	18,1	13,7	10,6	7,9	8,4	6,3	Ἡ ἐλαχίστη θερμοκρασία παριστᾷ τὴν χαμηλοτέραν κατὰ τὴν διάρκειαν ἑκάστης ἡμέρας θερμοκρασίαν.
Σχετικὴ ὑγρασία	78	65	82	77	76	78	77	Ἡ σχετικὴ ὑγρασία παριστᾷ τὸν λόγον τῆς πραγματικῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας πρὸς τὴν μεγίστην δυνατὴν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας· ἐκτιμᾶται δὲ ἀπὸ τοῦ 0 μέχρι τοῦ 100· τὸ 0 παριστᾷ τὴν τελείαν ξηρασίαν, τὸ δὲ 100 τὴν μεγίστην ὑγρασίαν τῆς ἀτμοσφαίρας.
Ἀπόλυτος ὑγρασία	14,19	10,46	11,25	8,25	6,74	6,54	7,66	Ἡ ἀπόλυτος ὑγρασία σημαίνει τὴν ποσότητα τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑδρατμῶν· ἐκτιμᾶται δὲ ἐκ τῆς πιέσεως, ἣν ἐπιφέρουσιν οὗτοι ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, μεθ' ὧν εὑρίσκονται εἰς ἐπαφήν, διὰ τοῦ ὕψους ὑδραργυρικῆς στήλης ἰσορροπούσης τὴν πίεσιν ταύτην.
Βροχὴ	1,0	2,0	5,1	9,1	—	5,4	—	Ἡ βροχὴ καὶ ἡ χιὼν ἐκτιμῶνται εἰς χιλιοστὰ τοῦ μέτρου καθ' ὕψος ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς.
Χιὼν	—	—	—	—	—	—	—	
Χάλαζα	—	—	—	—	—	—	—	
Νέφη	9	7	10	8	10	8	5	Τὰ νέφη ἐκτιμῶνται ἀπὸ τοῦ 0 ἕως 10· τὸ 0 παριστᾷ τὸν ἐντελῶς ἀνέφελον οὐρανόν, τὸ δὲ 10 τὸν τελείως κεκαλυμμένον ὑπὸ νεφῶν.
Ἄνεμος καὶ ἔντασις αὐτοῦ	N.5	N.5	B.0	BA.4	BA.6	BA.7	BA.4	Ἡ ἔντασις τῶν ἀνέμων ἐκτιμᾶται ἀπὸ 0 ἕως 9· τὸ 0 παριστᾷ τὴν νηνεμίαν, τὸ δὲ 9 τὴν θύελλαν.
Θάλασσα	2	2	2	1	1	3	0	Ἡ κατάστασις τῆς θαλάσσης ἐκτιμᾶται κατὰ τὴν ἑξῆς κλίμακα: 0 = γαληνιαία, 1 = τεταραγμένη, 2 = κυματώδης, 3 = τρικυμιώδης, 4 = ἀγρία.
Μέσαι θερμοκρασίαι **Εὐρώπης**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	
Κέρκυρα	19,5	18,5	13,5	10,5	8,0	9,0	13,5	
Βῶλος	19,5	18,0	13,5	10,5	8,0	0,4	—	
Πάτραι	22,5	18,5	16,0	10,0	12,5	12,0	12,0	
Τρίπολις	15,0	15,5	12,0	9,0	8,0	0,5	—	
Κωνσταντινούπολις	18,0	—	—	—	—	—	—	
Ὀδησσὸς	14,7	—	—	—	4,1	—	—	
Βατοὺμ	14,2	—	—	—	—	—	—	
Παρίσιοι	9,0	5,2	0,6	1,9	2,4	6,4	4,0	
Ῥώμη	15,0	14,0	8,5	7,0	6,0	6,5	9,0	
Νεάπολις	15,5	—	—	—	—	—	8,5	
Βρινδήσιον	19,0	17,0	—	—	8,0	10,0	12,5	
Καλιάρη	18,0	19,0	15,5	11,5	9,0	9,0	8,5	
Πάνορμον	—	—	—	13,0	10,0	11,0	12,0	
Μελίτη	20,5	20,0	18,0	16,0	18,5	13,5	13,5	

Ο ΣΟΥΡΗΣ
Κατὰ γελοιογραφίαν Θέμου Ἀννίνου.

τοῦτο αἰγυπτιακῆς ὑποθέσεως τοῦ γ' αἰῶνος μ. Χ. ἤτοι τῶν χρόνων τοῦ Καρακάλλα. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε δίτομον καὶ ἐπιγράφεται «Per aspera».

Ἐπιστημονικά

Ὁ Κῶχ θὰ καμῇ προσεχῶς καὶ τετάρτην ἀνακοίνωσιν περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ἀφοῦ ἡ τρίτη ἀνακοίνωσις δὲν προσέθεσε, φαίνεται, πολὺ εἰς τὰ πρότερον ἐγνωσμένα.

Καλλιτεχνικά

Ὁ ἐν Ῥώμῃ ἀποκατεστημένος Δανὸς γλύπτης Χασελρίις ἐφιλοτέχνησε κατ' ἐντολὴν τῆς αὐτοκρατείρας τῆς Αὐστρίας ἀνδριάντα μαρμάρινον τοῦ Αἰνε, τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτῆς ποιητοῦ, ὅστις θὰ στηθῇ ἐπὶ περιφανοῦς θέσεως ἐν τῷ Γαστουρίῳ, τῇ Κερκυραϊκῇ ἐπαύλει τῆς αὐτοκρατείρας, τῆς ὁποίας τὸν θαυμάσιον κῆπον κοσμοῦσι, πλὴν ἄλλων ποικίλων φυτῶν, 50.000 ῥοδαί.

— Ἐν Βιέννῃ ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Καλλιτεχνικοῦ Μουσείου ἐν τῷ ὁποίῳ περιελήφθησαν πᾶσαι αἱ αὐτοκρατορικαὶ συλλογαί, ἐν αἷς καὶ ἡ περίφημος πινακοθήκη τοῦ Belvedere.

Μουσικά

Τὴν 2|14 προσεχοῦς Νοεμβρίου συμπληροῦται ἑκατονταετηρὶς ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ μουσουργοῦ Μάγερβερ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ πρόκειται νὰ παρασταθῶσιν ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Μελοδράματος ἐν Παρισίοις οἱ *Οὐγενότοι*, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν σύνθεσιν, καθ' ἣν παρίσταται αὐτὴ ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων διοργανίζουσα καὶ διατάσσουσα τὴν σφαγὴν τῶν διαμαρτυρομένων.

— Ὁ Ἰωάννης Στράους συνεβλήθη μετά τινος ἐπιχειρηματίου Ἀμεριχανοῦ καὶ μεταβαίνει εἰς τὸν νέον κόσμον κατὰ τὸν προσεχῆ Φεβρουάριον, ἵνα δώσῃ σειρὰν πεντήκοντα συναυλιῶν. Ὁ Βιεννᾶιος μουσικὸς θὰ λάβῃ ὡς ἀμοιβήν, πλὴν τῶν ἐξόδων τῆς μεταβάσεως καὶ ἐπανόδου καὶ τῆς ἐν ξενοδοχείοις ἀνέτου διαμονῆς, δι' ἑαυτὸν καὶ τέσσαρα ἄλλα πρόσωπα, 120,000 φιορίνια, ἤτοι περίπου 100,000 δραχμῶν.

Παντοῖα

Ὁ Στάνλεϋ κατερχόμενος εἰς Βρεντήσιον εὑρίσκετο ἐντὸς τοῦ τραίνου, ὅπερ ἐξετροχιάσθη παρὰ τὸ Καροβίνιο. Ὁ διάσημος ἐξερευνητής, ὅστις τόσους διέφυγε κινδύνους, διεσώθη κ' ἐκ τούτου παθὼν μόνον μικροὺς μώλωπας καὶ ἀμυχὰς καὶ ἐξηκολούθησε τὸ εἰς Αὐστραλίαν ταξείδιόν του.

— Μεγάλη σιδηρουργικὴ ἑταιρία προτίθεται νὰ ἱδρύσῃ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Σικάγου πύργον ὕψους 1100 ποδῶν.

Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων τοῦ «ΑΣΤΕΩΣ» 1891.